

Perustanut 1905 Pekka Ervast

Päätoimittaja Jarmo Anttila

101. vuosikerta

Nro 1 Helmikuu/2008

Jarmo Anttila

Lehdistössä on käyty keskustelua Yleisradion tekeillä olevasta dokumenttisarjasta ”Viimeiset sanani”. Dokumentin ideana on kuvata parantumattomasti sairaiden viimeisiä hetkiä ennen kuolemaa. Tämän TV-formaatin kehitti hollantilainen TV-tuottaja Bart de Graaf, joka kuoli parantumattomaan munuaissairauteen 35-vuotiaana vuonna 2002. Sarjan ideaa on pidetty eettisesti arveluttavana; se on nimetty ”kuolevien tosi-TV:ksi” ja siten siis hömpäksi, jota toki TV on pullollaan. On totta, että sarjan teko edellyttää erityistä hienovaraisuutta ja harkintakykyä. Onhan kuoleman hetki arvokas ja pyhä, kuten syntymänkin. Nämä molemmat tapahtumat on nykyinen aikamme ”ulkoistanut” sairaaloihin.

Toki on olemassa lääketieteellisiä perusteluja tähän. Tuntuisi kuitenkin siltä, että nimenomaan kuoleman osalta kysymys on kuitenkin pelosta kohdata se väistämätön tosiasia, että me kaikki kuolemme ennemmin tai myöhemmin. Elämää yritetään pitkitää monin eri keinoin lääkkeiden ja laitteiden avulla. Kuoleman lopullisuus tekee vaikeaksi hyväksyä sitä. Läheiset saattavat vaatia toimenpiteitä odottaen ihmettä, vaikka kuolevan kannalta olisi ehkä armeliainta antaa kuoleman vain tulla.

Kuoleman pelkoon liittyy vahvasti myös kysymys: Mitä sen jälkeen? Materialistit sanovat, että ei mitään, mutta uskonnot ovat aina tuoneet esiin sen seikan, että on olemassa kuolemanjälkeinen elämä. Lähes kaikissa niissä on pahantekijöille luvassa rangaistus, jonkinlainen helvetti, ja hyväntekijöille autuus taivaatilassa.

Kristinuskon on kehittänyt tähän oman ihmeellisen dogminsa. Jos vain uskoo Jeesus Kristuksen sovintouhuriin ja vereen, niin saa

pelastuksen, vaikka olisi tehnyt mitä. Varsinkin jos katuu ja saa viimeisen voitelun ja synninpäästön, kuten katolilaiset uskovat. Heillä on sentään kiirastuli, yksi mahdollisuus enemmän kuin luterilaisilla, joilla on vain joko/tai. Uskon, että lähes jokainen ihminen tuntee ja tietää syntiä tehneensä. Ei hän ole osannut kymmentä käskyä rikkeettä noudattaa eikä varsinkaan Jeesuksen vuorisaarnan viittä elämänohjetta. Onko siis palkkana ikuinen kadotus? Ei ihme, että kuoleman hetkellä ahdistaa ja pelottaa. Siksi tarraudutaan kuin hukkuva oljenkorteen tuohon sovituspöydän dogmiin. Odotetaan siis viimeistä tuomiota, Kristuksen toista tulemistä ja hautojen avautumista. Toiset temmataan taivaaseen ja toiset helvettiin.

Kun lähemmin tutustuu hindujen ja buddhalaisten opetuksiin kuolemasta, asiat eivät ole paljon kummemmin. Hinduilla on alkeellinen sielunvaellusoppi, jossa ihminen voi ruumistua myös eläimenä huonosti eletyn elämän jälkeen. Sama opetus on mahajana-buddhalaisilla ja hinajana-buddhalaisilla. Toisaalta, koska pysyvää Minuutta – aatmaa – ei ole, niin voi kysyä, mikä jälleensyntyy. Skandhat, jonkinlainen halujen ja taipumusten kokoelma. Hinduille vapautuksen jälleensyntymän pyörästä voi tuoda hyvän askeettisen elämän ohella oikein suoritettut pappien seremoniat, jotka täytyy tietysti ostaa papeilta. Katolilaiset voivat käsitteäkseni myös ostaa sielunmessuja, joilla on edullinen vaikutus tulevaan tuomioon. Pohjois-buddhalaiset lukevat kuolleiden

kirjaa, että ihminen kulkisi kuolemanjälkeisen elämän neljässäkymmenessäviidessä päivässä ja vapautuisi tai syntyisi suotuisiin olosuhteisiin. Se vähä, mitä tiedän muslimien kuolemanjälkeisestä elämästä, ei sekään ole vakuuttavaa. Ei siis ihme, että kuolemaa pelätään ja kammotaan.

Minulle itselleni on omaa järkeäni ja omaatuntoani, oikeudentajuakin tyydyttänyt vain nykyaikaisen teosofian antama opetus. Se on H. P. Blavatskyn ”Teosofian avaimessa” antama kuva, jota täydentävät Pekka Ervastian ja Rudolf Steinerein opetukset. Kuolema on matka, jonka jokainen meistä joutuu tekemään. Kannattaa siis tutustua tulevan matkansa paikkoihin ja olosuhteisiin. Siitä on paljon apua sitten sielällä. Näinhän on myös, jos aikoo matkustaa täällä maan päällä jonnekin. Itse ainakin hankin etukäteen tietoa matkakohteistani.

TV-dokumentti ”Viimeiset sanani” tulee julki vasta vuonna 2009. Toivottavasti se silloin herättää ihmiset keskusteluun kuoleman kysymyksestä.

Tehkäämme me teosofisen elämänymärryksen omaavat kuitenkin joka päivä työtä valoisamman kuolemakäsityksen puolesta kaikille niille, joilla on korvat kuulla. Pekka Ervast nimenomaan toivoi, että me erottuisimme ihmisten joukosta sen vuoksi, että emme pelkää kuolemaa. Kuolema on astumista totuuden eteen, ja jos sanomme olevamme totuudenetsijöitä, on kuolemamme päivä oleva meille onnenpäivämme.

Hyvää alkanutta vuotta 2008 –
antakoon se meille
yliainestellista, henkistä leipää.

Toimittajalta

Tammikuu, 2–7

Pekka Ervast

”Aika kuluu! olemme - väärän käsityksemme nojalla - tottuneet sanomaan. Aika pysyy, - te kulutte.”

Tämä Talmudin, juutalaisten pyhän kaanonin, lause ansaitsee miettimistä näin vuoden vaihteessa. Me olemme todella tottuneet puhumaan ”ajan” kulumisesta, mutta pieni katsahdus todellisuuteen vakuuttaa meille, että asia on, niin kuin Talmud väittää, päin vastoin. Me kulumme, me muuttumme, koko näkyväinen maailma kehittyy ja muuttuu, mutta aika pysyy samana. Meillä on päivä ja yö, sillä maa kiertää akselinsa ympäri; mutta aurinko valaisee aina yhtä kirkkaasti. Meillä on vuodenaikojen vaiheet, sillä maa kulkee yhä uudistuvaa rataansa auringon ympäri, mutta aurinko paistaa aina yhtä lämpimästi. Aika on muuttumaton. Aika on jumalista vanhin, sanoivat vanhat roomalaiset, aika on Kronos-Saturnus. Vanhana ja arvokkaana hän katselee maailman menoa. Kaikki ilmenneet muodot ovat hänen lapsiaan. Ja kaikki lapsensa hän nielee kitaansa oksentaakseen ne jonkun ajan kuluttua jälleen ulos. Ainoa, joka säästyy hänen hampailtaan, on Jupiter, jumalista ensimmäinen ja korkein. Symboliikka on päivän selvä!

Oli roomalaisilla toinenkin vanha jumala, joka kuvasi aikaa. Jos Saturnuksesta voidaan sanoa, että hän symbolisoi ajan ikuisuutta, sen muuttumattomasta majesteetista, sen alituista nykyisyyttä, oli taas tuo toinen jumala - Janus - ilmenneen ajan, ihmistajunnassa elävän ajan symboli. Janus kuvattiin kaksikasvoisena: edestä nuoruuskaisena, takaa vanhuksena. Nuorukainen oli tulevaisuus, vanhus menneisyys. Janus oli sen tähden vuodenvaihteenkin jumala: vanhat kasvot olivat mennyt vuosi ja nuoret tuleva. Ja vuoden ensimmäistä kuukautta

mainittiin nimellä Januarius ja se pyhitettiin Janus-jumalalle. (Janus on sukua sanalle janua, ovi; januarius on uuden vuoden oven avaaja.)

Miksi Janus-jumalalla oli kahdet kasvot? Sen tähden, että aika on ihmisen tajunnalle todellisuudessa kaksinaamainen. Ihminen luulee kyllä elävänsä nykyisyydessä, mutta mikä se nykyisyys on? Sitä ei ole olemassa. Ajatusta nopeammin se haihtuu menneisyyteen ja tulevaisuus on joka hetki edessä. Sen tähden ihmisen aika on alati vain mennyttä ja tulevaa.

Semmoinen on tämän maailman todellisuus. Mutta Januksen takaa häämöttää Saturnus. ”Minä olen ikuinen nykyisyys. Mutta minussa saatat elää ainoastaan, jos olet taivaallisen isän, Jupiterin, kaltainen.”

Jospa vuosi, joka alati vaihtuu vanhasta uudeksi, toisi mieleemme ikuisen ja muuttumattoman!

*

Ajatellessani menneiden vuosien suuria maailmantapahtumia ja teosofien suhtautumista niihin, muistuu mieleeni, mikä ihanteellinen kuva minulla nuoruudessa oli teosofisten totuudenetsijäin elämäntehävästä, ja samalla kysyn itseltäni, olemmeko ottaneet osaa viime vuosien järkyttäviin selkkauksiin semmoisella tavalla kuin teosofeina olisimme voineet tehdä.

Tähän kysymykseen täytyy minun surulla vastata kieltävästi.

Meillä oli teosofeina kaksi etuoikeutta muihin ihmisiin nähden: me saatoimme ennakkoluulottomasti etsiä totuutta ja meillä oli apunamme Teosofisen Seuran ohjelma.

Jos ennakkoluulottomasti etsimme totuutta, silloin jouduimme Mestarien jalkojen juureen. Kristittyinä saatoimme uudella tavalla lähestyä Jeesus Kristusta ja ymmärtää hänen elämänohjeitaan, buddhalaisina samaten Buddhaa. Jeesus opetti: älä vastus-

ta pahaa, vaan palkitse paha hyvällä. Hän opetti: älä vihaa vieraita kansallisuuksia, vaan rakasta kaikkia ihmisiä. Jos tahdot olla minun opetuslapseni, älä tartu miekkaan. Buddha niinikään kielsi tappamisen, kielsi miekkaan tarttumisen, kielsi sodan. Ken Buddhan jäljissä tahtoi kulkea, hänen piti olla rauhan ihminen.

Teosofein, totuudenetsijäin, jotka tämän olivat ymmärtäneet, joiden luonnostaan tuli olla suurten Mestarein opetuslapsia, heidän olisi pitänyt kieltäytyä sodasta, miekkaan tarttumisesta, tappamisesta. Sen sijaan he maailmansodan aikana menettelivät niin kuin maailman lapset, joille totuus ei vielä ollut kirkastunut, jotka vaelsivat pimeydessä ja sokeudessa. Joka maassa teosofit asettuivat taistelevien riveihin, marssivat kivääri olalla ”vihollista” vastaan ja kuolivat ”kunnian kentällä”.

Ja kuitenkin heillä oli apunaan Teosofisen Seuran ohjelma! Jolleivät ymmärtäneet tai tahtoneet olla Mestarin opetuslapsia, olisivat edes voineet pitää kiinni siitä TS:n ohjelman veljespykälästä, jonka he itse seuraan astuessaan olivat allekirjoittaneet. Sanottiinhan tuossa pykälässä suoraan, että teosofein tehtävä oli ”muodostaa yleisen veljeyden ydin, katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen jne.”

Maailmansodassa elämä koetteli meitä: ”Uskotteko todella veljeyteen - kansojen ja rotujenkin veljeyteen?” Olimmehan väittäneet uskovamme. ”Näyttäkää siis nyt, että uskotte”, kehotti elämä, ”todistakaa vakauksenne teoissa. Sanokaa, että vieraatkin kansallisuudet ovat teidän veljiänne. Älkää tarttuko aseisiin veljiänne vastaan. Vai murhalla ja vainollako te tahtoisitte rakkauttanne osoittaa?”

Eihän tämä ollut mikään poliittinen ohjelma, joka umpimähkään kelpasi kansoille ja yksilöille! Kansojen ja yksilöiden täytyi saada taistella ja tappaa, vihata ja vainota. Tämä oli vain ohjesääntö muutamille

ihmisille, niille, joiden sydän oli auennut rakkauden valolle ja lämmölle, niille, jotka totuutta etsiessään olivat päässeet Mestarein jalkojen juureen. Tämä oli teosofeja varten.

Ja me, me Pietarin tavalla kielsimme Mestarin ja totuuden. Me lankesimme syntiin. Kaidan tien asemasta valitsimme lavean. Kuolimme mielummin sankareina maailman opin kuin marttyyreina totuuden puolesta.

Mutta maapallo janosi vanhurskasten verta. Se kaipasi rakkauden marttyyreja, joiden veri olisi puhdistanut ilmapiiirin vihan saastasta. Se tarvitsi ihmisiä, jotka rauhan puolesta olisivat kadottaneet henkensä, jotta heidän henkensä olisi löytynyt siinä näkymättömässä hengen voimassa, joka yksin voi aikaansaada veljellisen rauhan kansojen ja yksilöiden välillä.

Venäjällä on vuotanut viattomain veri... ja Suomessa... ja kai muuallakin, mutta onko se ollut kyllin itseuhrautuvaa? Onko se ollut totuudesta tietoisia? Riittääkö se ihmisten ja kansojen pelastukseksi?

Syntiin me todella vajosimme, itsekkyyteen ja pimeyteen, kun emme kuunnelleet Kristuksen ja Buddhan ääntä.

*

Yllä lausuttu mielipide on aina ollut omani. Olen tässä kysymyksessä aina ollut tols-toilainen. Kantani on selvästi esitetty sekä ”Jeesuksen salakoulussa” että ”Suomen Kansallishaltiasa” kuin myös aikaisemmissa julkaisuissani. Tarkat mietelmät teosofein ja Teosofisen Seuran tehtävästä esitin vuosikokouksen yhteydessä kesäkurseilla vuonna 1918. Olinhan myös kuvitellut, että Suomen kansa olisi osannut kuunnella omaa sisäisintä ääntään ja kulkea Kristuksen jäljissä; olin uskonut, ettei Suomen kansan enää olisi tarvinnut tarttua aseisiin. Se unelmani osoittautui turhaksi punaisena talvena 1918. Suomen kansa ei kestänyt vierasta

houkutusta, se ei jaksanut seistä järkkymättömänä maailman myllerryksessä. Senkin piti nostaa kätensä ja tehdä tekonsa. Se oli historian kulku, ja kaukana olkoon minus-ta, että minä kansaani tuomitsisin. Olisihan se vapaudesta ja itsenäisyydestään voinut maksaa toisenlaisen hinnan, nyt se maksoi sen veressään. Itsenäisyyden päivä olisi sille joka tapauksessa koittanut, sillä niin oli jumalien neuvospöydässä päätetty. Mutta kun ei Suomen kansa osannut maksaa sen hintaa hengessä, oli hyvä, että se maksettiin veressä. Ilmaiseksi ei koskaan mikään tule.

*

Ajattelen taas teosofeja. Entistä voimakkaammin alkavat kaikki tuntea, että nyt on jotakin tehtävä ihmiskunnan hyväksi. Omatunto kolkuttaa. Sen ääntä ei ole vilpittömästi kuunneltu, ja nyt on menneet erehdykset korjattava.

Muistakaamme silloin, että korkein ja paras työ, minkä voimme tehdä ihmiskunnan hyväksi, on Mestarien sanoman levittäminen, teosofian tutuksi tekeminen. Se tapahtuu kahdella toisistaan riippuvalla ja käsi kädessä kulkevalla tavalla: kasvattamalla itseämme teosofisessa elämässä ja tiedossa ja opettamalla toisia. Toista emme saa unohtaa toisen kustannuksella, sillä silloin molemmat alkavat ontua.

Kuinka vähän olemme vielä esim. levittäneet teosofista kirjallisuutta! Parin kymme-

nen vuoden aikana on suomeksi ilmestynyt satakunta kirjaa keskimäärin puolentoista tuhannen kappaleen painoksissa. Siis korkeintaan noin sataviisikymmentätuhatta teosofista teosta on siroteltuna Suomen ja Amerikan suomalaisten keskuuteen. Ja suomalaisia on kuitenkin kolme miljoonaa, ja kahdenkymmenen vuoden aikana monet lapset ovat syntyneet ja kasvaneet lukuhaluiseksi. Eikö itse asiassa työkenttä vielä ole ääretön? Kuinka paljon vielä saatamme ponnistaa! Kuinka paljon vielä puhua teosofian puolesta sekä yksityisesti että julkisesti! Kuinka monia satoja tuhansia kirjoja vielä myydä!

Älkäämme siis väsykö, vaan kasvakoon rakkautemme rajattomiin!

Sitä toivonkin kaikille teosofian harrastajille uuden vuoden onnentoivotuksena: työntöä ja iloista mieltä, rohkeutta ja rakkautta!

*

Ystäväni kehoituksesta alan nyt uutta vuotta i:n seurassa. Olen koko ajan tähän saakka jättänyt i:n käyttämättä, mutta asiantuntijat ovat minulle todistaneet suomen kielen kauneuden vaativan, että diftongit pääsevät oikeuksiinsa. Sen tähden kirjoitan tästä lähtien kirjoittaa enkä kirjottaa ja pyydän, että Tietäjän avustajatkin ottavat tämän huomionsa.

Tammikuu 1920

Jos minun täytyy oppia tuntemaan Jumala noin ilman välitystä, niin minun itseni täytyy olla hän ja hänen täytyy olla minä.

Hyve ei ole tekemistä vaan olemista, teot eivät saa pyhittää meitä, vaan meidän pitää pyhittää teot.

Mestari Ekhart

Ihmistajunta tutkivana ja tutkittavana

Tieteessä tapahtuu 8/2007

Lauri Rauhala

Ihmisen mielenkiinto omaan elämykselliseen kokemuksellisuuteensa eli tajuntaan on ikivanhaa perua. Se on ilmeisesti aktivoitunut heti, kun ihmisen kehitys on saavuttanut tason, jossa kysymykset omasta olemassaolosta ja maailmasta ovat heränneet. Monissa korkeakulttuureissa on tällöin syntynyt niille luonteenomaista tajuntatutkimusta. Vanhimpia kirjallisina säilyneitä todisteita näistä tutkimuksen alkuvaiheista ovat Vedat, jotka ovat syntyneet Indus-virran laakson korkeakulttuurissa. Joillekin niistä on arvioitu noin 4 000 vuoden ikä.

Myös länsimaaisessa kulttuuriperinteessä suuret filosofit ovat antiikista alkaen pohjineet tajunnan olemusta ja sen toiminta-periaatteita. Kokemuksellisuuden kapasiteetin he ovat tällöin yleensä käsittäneet ajattelunsa työvälineeksi, jonka kehittäminen edellyttää sen tutkimusta. Tutkivasta aktiviteetista itsestään (ihmistajunnasta) on näin tullut myös tutkittava. Myös nykyisin tajunnallisuus näyttäytyy ongelmana monille filosofeille ja reaalitieteittenkin edustajille. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että aivan nykyvaiheessa tajunnallisuuden mainittu kaksinaisuusluonne on jäänyt puutteellisesti analysoiduksi ja siihen liittyvien ongelmien tutkimukselliset ratkaisuyritykset puolinaisiksi. Ongelmakenttää hallitsevat neurotieteet. Niiden tavoitteena on yleensä selittää tajunnan olemassaolo aivotutkimuksen avulla.

Filosofian tarve

On kuitenkin käynyt ilmeiseksi, että monitasoisen ongelmakentän analyysiin tarvi-

taan myös filosofista perusteiden analyysiä. Katson olevani tajunnan filosofiasian osainen, sillä tajunnallisuuden erikoisluonne ja asema ihmisen olemassaolossa sekä maailman jäsentämisessä ovat olleet filosofiasiani keskeisinä 1950-luvun alusta alkaen. Tuohon aikaan dominoivat Suomessakin behaviorismi psykologiassa ja looginen empirismi filosofiasia. Tajunnan filosofia ei silloin akateemisissa sfäreissä herättänyt juuri mitään mielenkiintoa lukuun ottamatta alkavaa fenomenologista tutkimusta Turun ja vähän myöhemmin Tampereen yliopistossa.

Tarkastelen seuraavassa tajunnallisuuden ongelmakenttää filosofisen perusnäkemyseni pohjalta suhteuttaen analyysiäni samalla neurotieteellisiin tutkimuksiin. Täydentävät filosofiset ajatukseni saavat siten tarpeelliset asiayhteytensä ja loogisen paikantumisensa. Kriittinen asenteeni kohdistuu vallitseviin yleisiin neurotieteellisiin tutkimustrendeihin, ei yksityisiin tutkijoihin. Mainitsen kuitenkin muutamia nimiä, jotta kannanottoni sijoittuisivat nykyiseen teemasta käytävään keskusteluun.

Totean tässä ensimmäiseksi olleeni – vaikka olen lähtenyt eri näkemyksistä kokonaisproblematiikkaan ja siten käyttänyt eri ilmaisuja – aina täysin samassa linjassa sen neurotieteissä keskeisenä pidetyn käsityksen kanssa, että tajunnallisuuden olemassaolo ”ylempänä organisaatiotasona” edellyttää alemmat ”subfenomenaaliset organisaatiotasot” (eli yksinkertaistaen aivot) välttämättöminä ehtoinaan. Tuskinpa kukaan vakavasti otettava filosofi muuta väittääkään. Eri näkemyksiä seuraa siitä, miten aivojen ja tajunnan suhde käsitetään ja miten sitä edellytetään tutkittavan. Siinä on kyseessä neurotieteilijöitten yleensä, ku-

ten minunkin näkemykseni mukaan ”se iso ongelma”.

Reaalitieteissä toimivat neurotieteilijät eivät nähdäkseni tarpeeksi arvioi tutkimus- alansa mahdollisuuksia, rajoja ja selittämis- voimaa tieteenfilosofisen kritiikin avulla vaan luottavat

liiaksi empiirisen tutkimuksen riittävy- teen. Suomalainen ”tajuntatiedettä” kehit- televä Antti Revonsuo (esim. artikkeleissaan kirjassa *Mieli ja aivot*, 2007) väheksyy filo- sofian osuutta vielä suhteellisen lempeästi, toisin kuin esimerkiksi yhdysvaltalainen Patricia Churchland teoksessaan *Neurofilo- sofia* (2004), joka lähinnä vain parodioi filo- sofiaa näissä yhteyksissä kovin alkeellisilla esimerkeillään. Filosofiksi hänen kirjaansa tuskin kannattaisi kutsua. Muutoin se esit- tää hyvin ja perusteellisesti neurotieteellisen tutkimuksen nykyvaihetta.

Monet neurotieteilijät, joihin myös Re- vonsuo kuuluu, eivät kuitenkaan hyväksy eliminatiivista reduktionismia vaan katso- vat tajunnan tutkimuksen jossain muodossa tarpeelliseksi. Myös moniin muihin heidän käsityksiinsä voi täysin yhtyä: esimerkiksi siihen, että kaikki tajunnallinen ei ole in- tentionaalista eikä ulkomaailmaan viittaa- vaa eikä tajunnan olemassaoloa selittävää; siihen, että tarkkaavaisuus, valvetila, vire- ystila ja reaktiivisuus eivät ole synonyymeja tajunnan käsitteen kanssa eivätkä myöskään sen olemassaolon ehtoja; sekä siihen, että tajunta ja tietoisuus eivät ole synonyymeja eivätkä siksi keskenään vaihdettavissa. Osin tällaisten – ainakin tutkijalle – itsestäänsel- vyyksien alasampuminen tuntuu ruudin haaskaukselta.

Revonsuo edustaa kuitenkin aitoa tut- kija-asennetta ilman utopioita todetessaan, että neurotieteet eivät ole toistaiseksi voi- neet esittää tajunnan ja neuraalisen tapah- tumisen välisestä suhteesta muuta kuin korrelaatioita. Mahdollisena hän pitää, että tajunnan yksityiskohtaisessa kausaalisessa

selittämisessä aivojen avulla ei korrelaatioi- ta pitemmälle päästäkään. Näin minunkin mielestäni todennäköisesti on erityisesti nii- den kognitiivisen neurotieteen ennusteiden kohdalla, joissa uskotellaan, että tajunnan sisäiset käsitteelliset kokemussisällöt olisivat kausaalisesti selitettävissä yksinomaan aivo- fysiikan pohjalta.

En kritisoi neurotieteilijöitten empiirisiä tutkimustuloksia sinänsä. Siihen minulla ei tietämykseni pohjalta olisi edellytyksiäkään. He tekevät hienoa työtä ja heidän tuloksil- laan on sellaisenaankin sovellusarvoa neu- rologisiksi diagnostisoitujen ja niihin myös yleensä liittyvien psyykkisluontoisten häi- riöitten (kuten erilaiset hahmotushäiriöt, lukihäiriöt, afasiat jne.) hoidoissa. Minua vain ei tyydytä kognitiivisen neurotieteen yksipuolinen näkemys kokonaisproble- matiikasta. Kun kuitenkin halutaan tutkia mentaalista olemassaoloa ja materiaalisia aivoja yhteispelissä, miksi silloin yleensä laiminlyödään mentaalisen tutkimus sen omasta olemistavastaan (filosofiassa: onti- sesta lähtökohdasta) alkaen ja sille relevant- teja käsitteitä käyttäen? Aivotutkimus ei voi periaatteessakaan tutkia muuta kuin enin- tään toisen puolen kokonaisongelmasta. Tyypilliset yhdysvaltalaiset neurotieteelliset tutkimukset alkavat kuitenkin heti puhua aivoista, kun eteen tulee ongelma mind. Mindin omaa olemisstruktuuria ei analy- soida eikä sille anneta mitään omaa sisältöä. On vain kiire hätistellä kiusankappale mind pian pois tutkimusasetelmista. Ajatusmalli on siten tavallisesti jyrkän reduktionistinen, vaikka sitä ei aina julki sanottaisikaan.

Myös Revonsuon ”biologinen realismi” (hänen tutkimuksestaan käyttämänsä nimi) herättää tajunnallisuuden ontologisen ase- man ja tutkivan tajunnan suorittamien tieteellisten tehtävien analyysin kannalta monia kysymyksiä. Biologisessa realismis- sa tajunnallisuus ja fyysinen ovat yhtäältä ontologisesti samaa jatkumoa (tajunnalli-

suus on vain korkeampi organisaatiotaso). Toisaalta siinä kuitenkin edellytetään, että ihmistajunta tutkii käsitteellisesti fyysistä niin neurotieteessä kuin muissakin tieteissä. Neurotieteissä yleinen englanninkielinen termi, jolla nimetään tapahtuma, jossa fyysinen aivoprosessi ylittää – ”päältää” – itsensä niin, että syntyy mentaalinen eli tajunnallinen, on supervenience (johdettu latinan verbistä super-venio = ilmestyä yllättäen, odottamatta jonkin ylle, päälle). Tavoitteena on, että näin voidaan säilyttää naturalistinen yhtenäisyys ylemmän ja alemman tason välillä. Kuitenkaan ei ole kyetty selkeästi analysoimaan, miten ”ylitys” on käsitettävissä. Ilman sitä sanasta supervenience tulee vain taikasana. Selittävää käsitettä se ei ainakaan nimeä.

Onko ylimalkaan aiheutta tähdentää painokkaasti organisaatiotasojen fyysistä yhtenäisyyttä, kun ylin taso voi tutkia alempia? Eivätkö tajunnallinen tutkiva systeemi ja tutkittavat ilmiöt ole – juuri asetelman ”tutkimus ja sen kohde” johdosta – loogisesti jyrkästi toisistaan erottuvia? Tätä eroa tähdensi loogikko Kurt Gödelkin sanoessaan, että tutkimus ja sen kohde eivät ole koskaan tutkittavissa samassa systeemissä. Käytettäköönnpä naturalistisen yhtenäisyyden puolustamiseen ja selittämiseen mitä käsitekieltä tahansa, näyttäisi niihin ainakin kätkeytyneesti sisältyvän vanha loogisen empirismin yhtenäisteorian (fyysinen ja psyykkinen ovat samoin selitettävissä) haave, josta G. H. von Wright sanoi, että ”se on kuollut ja kuopattu”. Eivät kaikki kaksijaot ole rationaalisessa ajattelussa perustellusti hylättävissä. Luonto itsekin tuottaa niitä, kuten fyysinen sukupuolijako. Yllä esitetty kaksijako ei ole samanlainen kuin niin sanottu kartesiolainen dikotomia, jossa on kyseessä substantiaalinen kaksinaisuus, aine ja henki. Esittämässäni kaksijaossa erotetaan vain tutkimus (väljässä mielessä kaikki mielenanto) mentaalisenä aktiviteettina

kohteestaan. Kun kohde on ihmistä (esim. aivot), osapuolet eivät ole täysin erillisiä instansseja, kuten kartesiolaisuudessa.

Aivot ovat mentaalisen ”instrumentti”. Näin sanoo myös Patricia Churchland, mutta edellyttäessään eliminatiivisen reduktion hän tulee toisaalta tulkinneeksi instrumentin ja sen aiheuttaman mentaalisen loogisesti samantasoiseksi olemassaoloksi. Eron ymmärtämistä helpottaa kuitenkin, jos muistaa, ettei väline yleensä ole tuotteensa kanssa samaa. Eroa voidaan selventää toisinkin. Sähkömagneettisesti kuvattavan sähköisen impulssin kulusta neuraalisissa verkostoissa puhutaan usein ”tiedon käsittelynä”. Siitä pitäisi paremminkin puhua informaation (esimerkiksi aistiärsytyksen) kulkuna hermoradoissa, jolloin tässä prosessoinnissa tapahtuu jotakin fyysisen olemistason mahdollistamaa aistiärsytyksen jäsentymistä, mutta ei vielä mitään tiedollista eli kokemuksellis-ajatuksellista hahmotusta.

Tieto ja informaatio olisivat siten eri käsitteitä. Valaiseva esitys informaation käsitteestä ja sen käytöstä on Hans Baeyerin teoksessa Informaatio, tieteen uusi kieli (2005). Informaatio on hänellä kauttaaltaan luonteeltaan fyysistä. Myös Ilkka Niiniluoto on useissa yhteyksissä tähdentänyt informaation ja tiedon käsitteiden erottelun tarpeellisuutta. Leena Palotie tekee omalla tavallaan puheena olevan käsitejaon todetessaan, että ”meillä on jo suunnaton määrä geeni-informaatiota, jonka muuntaminen tiedoksi vaatii monen sukupolven työn” (”Genetiikan vuosisata”, kirjassa Tiede ja maailmantulkinta, 2006).

Tajunta voi kuvata aivotapahtumista fyysisenä informaationa (Leena Palotie), mutta käsitteellinen kuvaus itse (eli tieto) on luonteeltaan tajunnan sisäistä kokemusta. Tämä kokemus edellyttää ontologisena olemisehtonaan fyysisen informaatioprosessin, josta voidaan kuitenkin tietää jotakin

“Emme voi periaatteessakaan aivoja manipuloimalla koskaan varmistaa, että saisimme kokemukseemme etsimämme oikean tiedon, koska emme voi etukäteen tietää, mikä tuo aivotila olisi. Meidän on vain tajunnassamme kriittisesti etsittävä tiedollista kokemusta, joka tyydyttää rationaalisuusvaatimustamme tavoittelemastamme tiedosta. Se tuottaa itse spontaanisti tarvitsemansa aivotilan.”

vasta tajunnassa, jolloin siitä tulee tietoa tajuttomasta informaatioprosessista. Siitä aivotapahtumasta, jossa tieto voi ilmetä, ei koskaan samanaikaisesti tiedetä mitään. Syntyy siten erikoislaatuinen tilanne: tietopillisesti (tiedon muodostuksen kannalta) tajunta on primaarisempi kuin aivot. Emme voi periaatteessakaan aivoja manipuloimalla koskaan varmistaa, että saisimme kokemukseemme etsimämme oikean tiedon, koska emme voi etukäteen tietää, mikä tuo aivotila olisi. Meidän on vain tajunnassamme kriittisesti etsittävä tiedollista kokemusta, joka tyydyttää rationaalisuusvaatimustamme tavoittelemastamme tiedosta. Se tuottaa itse spontaanisti tarvitsemansa aivotilan. Jälkikäteen voimme periaatteessa yrittää selvittää, mikä se oli. Kuvattua tapahtumisen järjestystä emme arkielämässämme tule ajatelleeksi. Siksi voi syntyä aivomytologia: aivot tekevät tietoa!

Ihmiskäsitys lähtökohtana

Tajunnallisuus on osa ihmisen olemassaoloa. Jotta kävisi ilmi, miten ja millaista tämä osallisuus on, pitäisi se suhteuttaa ihmisen kokonaisuuteen. Olen filosofiassani lähtenyt ihmisen olemassaolon analyysistä. Sen tulos on holistinen ihmiskäsitys. Empiiriset tieteet tuottavat kukin omalta alaltaan ihmiskuvan (biologisen, psykologisen, sosiologisen jne.). Nämä käsitteet on pidettävä selvästi erillään. Filosofia ja reaalitieteet ovat erilaisia tutkimusaloja. Ne eivät kilpaile keskenään eivätkä ole toinen toisella korvattavissa. Esimerkiksi Patricia Churchland ei tätä huomaa, vaan katsoo, että empiirisen

tutkimuksen kehitys tekee joskus tulevaisuudessa filosofian tarpeettomaksi.

Kehittelemäni ihmiskäsityksen mukaan ihminen ei ole homogeeninen kokonaisuus, joka olisi tutkittavissa jonkin yhden reaalitieteen avulla. Ihmisessä erottuu eri olemuspuolia: kehollisuus, tajunnallisuus ja situationaalisuus eli elämäntilanteisuus (yksityiskohtaisemmin niiden olemisluonnetta, toisiinsa kietoutuneisuutta ja vastavuoroisuutta olen tarkastellut erityisesti viidessä toisiinsa liittyvässä kirjassani). Ihmiskäsityksen analyysi tuo perustellusti esiin sen, että kullakin olemuspuolella on erityinen itsessään olemisen (ontinen) olemistapansa, josta tarjoutuu empiirille tieteille oma toisiinsa palautumaton problematiikkatyyppeensä. Siitä taas seuraa empiiristen tieteitten eriytyminen ja aito työnjako. Ominaisuudet ja relaatiot, joita niissä joudutaan tutkimaan, eivät kaikki ole parhaalla mahdollisella tavalla kausaalisesti syy-vaikutussuhteella kuvattavissa eikä selitettävissä. Ei tuntuisi kovinkaan järkevältä esimerkiksi kulttuuritieteissä kysyä, mikä oli syy siihen, että Jean Sibelius sävelsi 2. sinfoniansa tai että Eino Leino runoili Helkavirret.

Tajuntatiede

Tajunnallisuuden erikoisaseman ja tehtävien ymmärtämiseksi tarvitaan todella ”tajuntatiedettä”, jota nimeä monet neurotieteilijät, Revonsuo ja minäkin käytämme. Edellisiä kiinnostaa kuitenkin ensisijaisesti kysymys, miten aivot kausaalisesti tuottavat tajunnallisuuden (fenomenaalisen).

Minulla tajuntatutkimuksen filosofia on paljon monisäikeisempi. Revonsuo mainitsee tajunnan tutkimuksen merkkipaaluna Thomas Nagelin artikkelin vuodelta 1974 ja katsoo tajuntatieteen renessanssin sijoituvan 1990-luvulle, jolloin kognitiivinen neurotiede alkoi näkyvästi esiintyä. Nämä ovat tietenkin eräitä rönsyjä tajuntatutkimuksen valtaviirassa, joka on kukoistanut erityisesti 1800-luvun lopulta alkaen, jolloin lukuisat filosofit alkoivat analysoida tajunnan olemassaolon ja sen sisäisen tapahtumisen struktuuria. Kun puhutaan tajunnan filosofiasta, ei voitane lyhyessäkään esityksessä unohtaa Edmund Husserlin aloittamaa fenomenologiaa. Hän tavoittelei aluksi tiedon konstituution analyysia Kantin transsendentaalifilosofian jatkeena mutta laajensi sen myöhemmin koskemaan arkikokemustakin ihmisyksilön elämismää-
 ilmassa. Itse olen kirjoissani osoittanut, että

❖ *“Emme yleensä koe tyhjää tajuntaa (meditaatiossa se tosin on mahdollista).
 ❖ Ymmärrämme tajuisuutemme yleensä kokemussisällön, noeman, kautta.”*

tajunnan konstituution analyysin periaatteita voidaan hyvin soveltaa myös mentaalisten ongelmien kokemusmaailman filosofisen struktuurin selvittelyyn, jolloin näihin häiriöihin syntyy aivan toinen tutkimusasenne kuin perinteisissä tauti- ja sairaus-
 uskatsomuksissa.

Olen filosofisessa tajuntatieteessäni kehittänyt käsitteistöäni juuri Husserlin ajattelun hengessä. Siksi se poikkeaa melkoisesti neurotiedepainotteisen tajuntatieteen käsitteielestä. Erinomaisen kokonaiskentän alkujäsenyyksen tarjoaa minulle Eino Kailan käyttämä jaottelu, jossa peruskategoriat saavat ihmistutkimukselle järkevät paikkansa. Kaila käytti adjektiivisia ilmaisuja (joita jatkossa myös substantivoidaan) näin:

A tajuton

B tajuinen

1 tietoinen

2 tiedostamaton

Tajuisuuden tai tajunnallisuuden perusluonne on Kailalla ja myös minun filosofiassani elämyksellisyys. Se viittaa tilaan, jossa vallitsee avoin sisältöjen kokemisvalmius. Husserl käytti siitä nimitystä noesis. Se on sisällöllisesti tyhjä. Sisällöllinen aines, joka elämyksessä koetaan, on hänellä noema. Noesis ja noema ovat aina yhdessä. Niiden erottelu on vain teoreettinen. Emme yleensä koe tyhjää tajuntaa (meditaatiossa se tosin on mahdollista). Ymmärrämme tajuisuutemme yleensä kokemussisällön, noeman, kautta. Noesis on siis noeman ilmentävä osapuoli, viritystila sisältöko-

kemuksen olemisehtona. Sillä lienee vastaavuutta neurotieteilijöitten termin ”fenomenaalinen” kanssa. Tämän eri tavoin nimetyn tajunnallisuuden perustilan olemassaolon selittäminen on juuri neurotieteitten tehtävä.

Husserlin erottelu noesiksen ja noeman välillä voi aluksi tuntua turhalta, koska ne ovat aina yhdessä. Erottelu on kuitenkin tärkeä siksi, että noemasta alkaa aivotutkimukseen nähden uusi sisältöjen konstituutioanalyysi. Juuri tämä looginen tasoero pyritään supervenience-termillä torjumaan pois. Emme Husserlin kanssa väheksy aivojen osuuden tärkeyttä noesiksen (elämyksellisen viritystilan tai fenomenaalisen) tuottajana, mutta kokemussisältöjen konstituution analyysissa aivot ovat sivuroolissa. Husserlin tekemä (postuloima) erottelu pe-

rustelee ja oikeuttaa kummankin osapuolen olemisstruktuurin analyysin ensin omana itsenään. Vasta sitten on mielekästä toisasteisesti kysyä, miten aivot ja mentaalinen ovat yhdessä.

Noema on Husserlilla vain tajunnalle eri tavoin ”annettu” (gegeben) mielellinen al-
kio, aihe, josta tajunnan eritasoisissa akteis-
sa konstituoituu merkitys. Se voi niissä ke-
hittyä myös intentionaaliseksi. Kun käytän
ilmaisuja mielellinen ja kokemuksellinen,
tarkoiton sisällöllistä (noemaattista) tajun-
nassa etenevää aktiseuraantoa erotukseksi
aivokemiallisesta ja -fysikaalisesta tapahtu-
misesta. Jälkimmäisissä on kyseessä taju-
ton luonnonviisaus, jonka tutkimuksessa
pätee pääosin sama logiikka kuin fyysisen
tutkimuksessa yleensä. Keskeinen käsite
tajunnan analyysissäni on jo edellä mainit-
tu merkitys. Se on käytössäni sekä alaltaan
että sisällöltään väljempi kuin vastaavanni-

maailmankuvan konstituution analyysit
ovat tajunnan tutkimuksessani filosofian
osuuden ydintehtävä. Merkitykset suhteu-
tavat toisiinsa subjektiivisessa maailman-
kuvassa merkitsevyytensä sitomina. Merki-
tysten maailman tutkimuksessa pätee siten
mielellisyyden (merkitsevyyden säätelemä)
logiikka. Se on aivan eri logiikka kuin se,
mikä vallitsee fyysistä tutkimista tieteissä.
Olen tavoitellut analyysilläni sitä, että niil-
lä olisi empiiriselle tutkimukselle – erityi-
sesti ihmistieteille ja kulttuurin tutkimuk-
selle – jotakin heuristiikkaa (tästä enemmän
kirjassani Ihminen kulttuurissa – kulttuuri
ihmisessä, 2005).

Englannin mind on minulla tajunta eikä
mieli. Monilla suomalaisilla tutkijoilla ne
ovat synonyymeina vaihdellen käytössä.
Miksi käyttää sanaa mieli mind-sanan kään-
nöksenä, kun meillä on siihen hyvä termi
tajunta, ja toisaalta mieli-sanalla on suo-

“Merkitystä minulla ovat kaikki tajunnalliset mielelliset sisällöt,
kuten myös ahdistuneisuus, ikävystyneisyys, onnellisuus, tyytyväisyys
ym. kokemukselliset tunnelmat.
Ne ilmaisevat kokijalleen, millaista on olla maailmassa
ja millaisia sen oliot hänelle ovat.
Juuri siksi ne ovat hänelle merkityksiä.”

minen käsite filosofiassa yleensä. Merkitystä
minulla ovat kaikki tajunnalliset mielelliset
sisällöt, kuten myös ahdistuneisuus, ikä-
vystyneisyys, onnellisuus, tyytyväisyys ym.
kokemukselliset tunnelmat. Ne ilmaisevat
kokijalleen, millaista on olla maailmassa ja
millaisia sen oliot hänelle ovat. Juuri sik-
si ne ovat hänelle merkityksiä. Näin väljä
luonnehdinta merkityksen käsitteelle on
tarpeen, jotta se soveltuisi arkikokemuksen
ja mentaalisten ongelmienkin tutkimuk-
siin. Erisisältöiset ja eritasoiset merkityk-
set yhdessä muodostavat ihmispersoonassa
hänelle ainutlaatuisen subjektiivisen maa-
ilmankuvan. Merkityksen ja subjektiivisen

menkielessä suuri joukko rajoittuneempia
käyttötapoja, jotka vastaavat saksan sanan
Sinn, englannin sanan sense ja kreikkalais-
peräisen noemn-sanana merkityksiä? Niiden
vastineina olen minäkin edellä ja julkaisuis-
sani yleensä käyttänyt mieli-sanaa. Mielet
ovat tajunnan sisäisiä peruselementtejä,
joilla tai joissa tajunta toimii. Myös kääntä-
jien (mm. Vesa Oittinen) mielestä on onne-
tonta, että tieteelliseen suomen kieleen on
tuotu tällaista tarpeetonta sotkua. Tajunnan
tutkimuksen kohdalla suomen kieli on dif-
ferentioituneisuudessaan ja ilmaisevuudes-
saan ylivoimainen useimpiin toisiin kieliin
verrattuna. Suomeksi kirjoitettaessa suo-

men kielen mahdollisuuksia tulisi käyttää hyväksi eikä tyydyttää kieltä englannin esikuvan mukaan. Tätä mieltä oli myös G. H. von Wright käyttämästäni terminologiasta.

Relevantti tieteenfilosofia

Analyysini ovat kauttaaltaan luonteeltaan tieteenfilosofisia, koska olen niissä tavoitellut reaalityieteitten perusteitten analyysia. Kun käytän niistä nimitystä perusteitten analyysi (foundation research), nimi vihjaa epäsuorasti (implikoi) ontologian tärkeyteen tieteenfilosofiassa. Nimitys tieteenfilosofia näyttää kuitenkin nykyisin saavan usein merkityksen ”tieto-oppi”, joskus peräti vain merkityksen ”metodologia”. Ontologian täytyy kuitenkin tässäkin yhteydessä olla ”ensimmäinen filosofia”, jotta toiset filosofisen tutkimuksen osatehtävät asettuivat oikeaan järjestykseen. Tutkimuskohteen oma luonne paljastuu vain ontologisessa analyysissa. Hypoteeseja ei voida asettaa eikä menetelmiä kehitellä, ellei ole selvää näkemystä siitä, mitä aiotaan tutkia.

Ontologisen analyysin tähdentämisen ansiosta tajunnallisuus voisikin nykyvaiheessa nousta sille kuuluvaan tärkeysasemaan tutkimusten kentässä. Tajunnallisuus ”ihmismäisyyden” eli kulttuurin ja sivistyksen tuottajana on tutkimuskohteena ensimmäistä tärkeysluokkaa. Se vaatii sille relevantin tutkimustavan, joka ei ole millään muulla tieteellisemmällä tekniikalla korvattavissa. Jotain tämänkaltaista G. H. von Wrightkin edellytti sanoessaan: ”determinism in the study of man means something utterly different from determinism in the study of nature” (Determinism and Study of Man, 1976).

Perusteitten analyysini kuuluu hermeneuttisen tieteenfilosofian perinteeseen. Ilmiöiden ymmärtämistä tavoitellaan siinä tulkintojen, tapahtumayhteyksien (lähisukulaiskäsitteitä Bertrand Russellilla ”functional relationship” ja G. H. von Wrightil-

la ”logic of events”) ja intentioiden mutta ei kausaalisuuden avulla. Sen yksi tärkeä ominaisuus on, että siinä voidaan myös subjektiivisen maailmankuvan konstituutio (tapahtumisstruktuuri) analysoida yksilöllisissä reaalissa erityispiirteissään eikä vain positivistisen tieteenfilosofian tapaan yleisinhimillisenä tietorakenteena. Tämä on erilaisten sovellustarpeitten (kasvatus, opetus, sivistys) kannalta erittäin tarpeellista. von Wright teki tieteenfilosofioiden välillä kaksijaon: luonnontieteitten tieteenfilosofiaksi kehittynyt positivistinen traditio ja humanististen tieteitten tieteenperusteiden analyysiin relevantti hermeneuttinen traditio. Hänen mukaansa nämä tieteenfilosofiatyypit ovat toisiinsa palautumattomia. Hermeneuttisen tieteenfilosofian kehittäminen jäi kuitenkin häneltä kovin keskeneräiseksi.

Näitä tieteenfilosofioita ei tulisi arvioida eksaktisuuden vaan toimivuuden pohjalta. Todellisuuden ilmiöt ovat meistä ihmisistä riippumatta erilaisia. Siksi ne edellyttävät myös niille relevantteja reaalityeteitä. Niitä arvioimaan, kritisoimaan ja niiden kehitystä tukemaan tarvitaan taas niille relevantteja filosofisia analyyseja. Ihmisen ja kulttuurin tutkimuksessa voidaan ongelmien luonteen mukaan soveltaa kumpaakin päälinjaa. Pakonomainen yritys puristaa kaikki kausaalisuuslinjaan ei kuitenkaan enää edusta ihmislunnon vaatimaa rationaalisuutta, vaan on tulkittavissa näihin yhteyksiin liittyvän arvottamisen vääristymäksi, joka vain hidastaa aitoa kehitystä.

KIRJALLISUUTTA

Baeyer, ITC von (2005). Informaatio. Suom. Timo Pauku. Terra Cognita.
Chalmers, D.J. (1996). The Conscious Mind. Oxford Univ. press.
Churchland, P. (2004). Neurofilosofia. Suom. Kimmo Pietiläinen. Terra Cognita.
Damasio, A. (2000). Tapahtumisen tunne. Miten tietoisuus syntyy. Suom. Kimmo

Pietiläinen. Terra Cognita.

Dennett, D. (1991). *Consciousness explained*. Little Brown, Boston.

Kasvatus- ja koulutuskysymys Suomessa vuosisatojen saatossa (2007). Toim. Juhani Tähtinen ja Simo Skinnari. Suomen kasvatus-tieteellinen seura. Turun yliopisto.

Mieli ja aivot. Kognitiivisen neurotieteen oppikirja (2006). Toim. Heikki Hämäläinen ym. Turun yliopisto.

Rainio, K. (2006). ”Diskreetti prosessimalli kvantti- ja tajuntasysteemeihin sovellettu-na”. Luonnonfilosofian seuran julkaisuja XV, Helsinki.

Rauhala, L. (1970). ”Die Seinsfrage in der Sog. Neueren Psychosomatik”. Ann. Un. Turkuensis, Turku.

Rauhala, L. (1970). ”Man – the Philosophical Conception and Empirical Study”. *Journal of Analytical Psychology*, vol. 15, 2.

Rauhala, L. (1972). ”The Myth of Mental Illness”. *Psychiatria Fennica*, Helsinki.

Rauhala, L. (1981). ”The Problem of Meaning in Psychology and Psychiatry”. In *Studies of the Theory of Values V*. Toim. Irma Korte-Karapuu & Arto Siitonen. Ann. Un. Turkuensis, Turku.

Rauhala, L. (1983). Ihmiskäsitys ihmis-työssä. *Gaudeamus*. Uusintapainos 2005. Yliopistopaino.

Rauhala, L. (1987). ”Psykkisesti häiriintyneen maailmankuvan konstituution analyysi”. *Ajatus* 44. Suomen filosofinen yhdistys, Helsinki.

Rauhala, L. (1990). ”Maailmankuvan muutos psykkisissä häiriöissä”. Kirjassa *Muutos*. Toim. Ilpo Halonen & Heta Häyry. Suomen filosofinen yhdistys, Helsinki.

Rauhala, L. (1990). *Humanistinen psykologia*. Yliopistopaino, Helsinki.

Rauhala, L. (1992). *Henkinen ihmisessä*. Yliopistopaino, Helsinki. (Uusintapainos tulossa).

Rauhala, L. (1993). *Eksistentiaalinen feno-*

menologia hermeneuttisen tieteenfilosofian menetelmänä. Tampereen yliopisto, Tampere. Uusintapainos 2005 nimellä *Hermeneuttisen tieteenfilosofian analyysiä ja sovelluksia*. Yliopistopaino, Helsinki.

Rauhala, L. (1995). *Tajunnan itsepuolustus*. Yliopistopaino, Helsinki. Uusintapainos 2005.

Rauhala, L. (1999). *Ihmisen ainutlaatuisuus*. Yliopistopaino, Helsinki. (Uusintapainos tulossa). Rauhala, L. (2005). *Ihminen kulttuurissa – kulttuuri ihmisessä*. Yliopistopaino, Helsinki.

Revonsuo, A. (1995). *On the Nature of Consciousness*. Turun yliopisto, Turku.

Revonsuo, A. (2006). ”Kognitiivinen neuropsykologia”. Kirjassa *Mieli ja aivot. Kognitiivisen neurotieteen oppikirja*. Toim. Heikki Hämäläinen ym. Turun yliopisto.

Revonsuo, A. (2006). ”Mielen ja aivojen välinen suhde neurofilosofisena ongelmana”. Kirjassa *Mieli ja aivot. Kognitiivisen neurotieteen oppikirja*. Toim. Heikki Hämäläinen ym. Turun yliopisto.

Revonsuo, A. (2006). ”Mitä on kognitiivinen neurotiede?” Kirjassa *Mieli ja aivot. Kognitiivisen neurotieteen oppikirja*. Toim. Heikki Hämäläinen ym. Turun yliopisto.

Wright, G.H. von (1976). ”Determinism and Study of Man”. Kirjassa *Essays on Explanation and Understanding*. Toim. J. Manninen & R. Tuomela. Dordrecht.

Kirjoittaja on eläkkeellä oleva psykologian professori, hänellä on filosofiassa professorin pätevyys. Hän on analysoinut kirjoissaan mm. ihmistajunnassa eri tavoin kehkeytyvien maailmankuvien konstituutiota sekä kehitellyt ihmisen ja kulttuurin tutkimuksen hermeneuttista tieteenfilosofiaa.

Kadonneen ilon metsästys

Anja Kulovesi

Kuulin alla olevan tarinan Forum Humanumissa Helsingin yliopistolla muutamia vuosia sitten. Kirjailija, ”kiireenkesyttäjä” Anja Kulovesi, joka esitelmänsä sisällä sen kertoi, on ollut oppaana monilla matkoilla Havaijin saarille, ennen muuta alkuperäisimpänä säilyneelle Kau-aille. Anja Kuloveden tässä kertoma tarina on mukaelma havaijilaisesta myyttisestä kertomuksesta, joka on esitetty Pila of Hawaiiin kirjassa “The Secrets and Mysteries of Hawaii”.

Mauri Lehtovirta

Kauan sitten, aikojen alussa, ennen kuin ajalla oli sen nykyistä merkitystä, oli kuningaskunta nimeltään LeMuria. Siitä on muistoja ympäri maailman tarustojen nimellä Mu. Havaijilaisen legendan mukaan heidän saarensa ovat se, mitä tuosta maanosasta vielä on jäljellä, sen korkeimmat huiput.

Jos nykyisin tuntemamme ihmisen historia olisi parin sentin mittainen, Atlantiksen legenda olisi ollut noin kuusi senttiä ennen sitä ja LeMuria vielä aikaisemmin, osin yhtä aikaa Atlantiksen kanssa. LeMurian asukkailla oli jatkuva henkinen yhteys Universumin Luojaan. He kuvasivat tätä suhdetta nimittämällä itseään Jumalan lupauksen eli sateenkaaren lapsiksi. Kaikkea elämää ylläpitävää näkymätöntä voimaa kutsuttiin nimellä huna. Tätä voimaa kanavoivia palvelijoita kutsuttiin nimellä kahuna.

Tämä aika oli taivas maan päällä. Korkeimman Luojan lapset olivat kuolematomia, huolettomia ja aina terveitä. Mutta aikoina, jolloin aika sai merkityksen, sateenkaaren lapset alkoivat kadottaa yhteyttään. Se tapahtui heidän leikkiessään auringonlaskun aikaan. Kukaan ei tiedä täsmälleen,

kuinka se tapahtui. He alkoivat ottaa leikin liian vakavasti. Jonkin aikaa lapset olivat käyttäneet pimeyttä yrityksenä kuvata ilon vastakohtaa. Tämä oli alussa vain leikki, mutta he alkoivat unohtaa sen ja ottaa sen vakavissaan. Tällä oli hyvin kauaskantoiset seuraukset, vaikka meni vielä jonkin aikaa ennen kuin hyvän ja pahan käsitteet syntyivät.

Lapset jatkoivat leikkejään ymmärtämättä, kuinka hienon hieno on raja viattomuuden ja välinpitämättömyyden välillä. Niinpä eräänä päivänä joku kahuna ei välittänytäkään käyttää viisauttaan silloin, kun sitä olisi tarvittu. Jotkut muut matkivat häntä. Joidenkin mielestä tuo oli typerä leikki, eivätkä he olleet huomaavinaan. Myös tuon tosiasian vältteleminen oli osa peliä. Kukaan ei huomannut, että loistava sateenkaari alkoi haalistua heidän yläpuolellaan.

Sateenkaari oli heidän aiempien leikkiensä keskus ja kaikkein elävin osa heidän todellisuuttaan. Sitä myöten oli mahdollista matkata toisiin maailmoihin ja todellisuuksiin. Yön tullen sateenkaari muuttui peilin kaltaiseksi. Tuo taika tuotti suurta ihastusta lapsille. He saattoivat olla yhteydessä esivanhempiansa, tanssia, kuulla tarinoita ja puhdistautua päivän leikeistään. Yö oli peiliyhteyttä, heidän vahvistamistaan ja yhteytensä muistamista varten. Se palveli myös vastakohtana ja täydentäjänä joskus sokaisevalle päivänvalolle. Yö toi heille aina luotamusta. He tunsivat syvempää rakkautta Luojaansa ja esi-isäänsä kohtaan, sekä lepoa kuolemattomuuden lohdutuksessa.

Ja sitten eräänä yönä kaikki muuttui. Se alkoi jonkinlaisena levottomuutena, hassuna epämurkavana tunteena heidän sisällään.

He odottivat yön sateenkaaren ilmestymistä. Yhdennellätoista hetkellä alkoi kuulua hämmentynyttä äännähtelyä, sitten syviä huokauksia heidän katsoessaan ylös taivaalle. Hiljaisuus ja sen jälkeen aivan uudenlainen tunne, joka pyyhkäisi heidän ylitseen: pelko. Se oli melkein kestämatöntä, ja he käpertyivät kiinni toisiinsa. Kuu lipui taivaalle hiljaisesti, mutta sateenkaarta ei enää tullut. He päästelivät surullisia ääniä ja toipuivat epätoivoisesta yöstään seuraavaan aamuun ymmärtäen, että jotenkin he olivat itse aiheuttaneet muutoksen.

Ensimmäistä kertaa he tunsivat pahaa oloa. Jäätävä hiljaisuus laskeutui ja valtasi heidän olemuksensa melkein heidän sielunsa syvyyksiin saakka aaveella, jota he eivät olleet aiemmin kohdanneet. Siitä lähtien tuo tunne on kulkenut hylätyksi tulemisen nimellä. Paratiisissa alkoi uusi leikki, joka perustui yön pimeyden pelkoon. Ensi kertaa lapset sairastuivat. Monilla oli vatsavaivoja. Toiset jatkoivat leikkejä vatsakivuistaan välittämättä, keksien uuden uhrin roolin.

Ne kahunat, jotka olivat aiheuttaneet ongelman tulemalla liian itsekeskeisiksi, teeskentelivät, ettei mitään ollut tapahtunut, vaan heillä oli edelleen yhteys. He kuiskittelivat puutarhan reunalla ennen leikkien alkua. Näin syntyi merkitys sanalle salaisuus, samoin kuin ensimmäinen "Me olemme parempia kuin muut" -klubi. Pieni, tumma pilvi ilmestyi noiden salaisten kohtaamisten yläpuolelle. Pilvi, jonka voi tuntea, mutta jota ei yleensä nähty.

Leikki jatkui valheineen, ja pelot ja erillisyyden tunne kasvoivat yhä suuremmiksi joka yö. Pilvi kahunoiden yllä musteni. Joka kerta, kun heidän leikkitoverinsa pyysivät heiltä apua luullen heillä edelleen olevan yhteyden, kahunat kokivat uudenlaista voiman tunnetta. Se alkoi vaikuttaa heihin huumeen tavoin, sillä he huomasivat pystyvänsä pakottamaan toverinsa tekemään erilaisia asioita. He luulivat sitä voimaksi,

mutta todellisuus oli päinvastainen. Vanha viaton sana kilpailu sai uuden merkityksen.

Eräänä yönä kurjuus ja voimien taistelu johti uuden kammottavan sanan, murha, syntyyn. Aamulla osa lapsia lyöttäytyi yhteen heittäen vallanhimoiset kahunat pois paratiisista. Peloista ja niiden kieltämisestä syntyi myöhemmin sana oikeus. Syvästi surullisina toisia loukanneet ja siitä epäilyt poistuivat eri suuntiin aavalle merelle pienissä veneissä, jotka oli alun perin tehty leikkejä varten. Itkien he ajautuivat Tahitille, joka silloin merkitsi yksinäisyyttä tai poissaoloa. He veivät osan viisautta ja tietoa mukanaan. Ympäri maapalloa heitä myöhemmin kutsuttiin näkijöiksi, shamaaneiksi ja terapeuteiksi. Paratiisi sai uuden merkityksen rauhan ja hiljaisuuden tyssijana. Jäljelle jääneet lapset ajautuivat vuorten huipuille erillisille saarille, joka oli alun perin ollut heidän rakastamansa manner: Mu.

Ennenkin oli ollut myrskyjä, muttei mitään niin valtavaa. Lapset olivat liiaksi pelkonsa hallinnassa ymmärtääkseen, että he itse aiheuttivat myrskyt ja jopa maanjäristykset, käyttämällä uusia sanoja, joilla kielisivät oman yhteytensä ja elämänvoimansa. He unohtivat, että mielenrauha tarkoitti myös rauhaa heidän puutarhassaan. Uskosta tuli muisto heidän jumalyhteydestään ja Jumalasta tuli yhä kaukaisempi ja tuntemattomampi. Heissä syntyi kysymys siitä, oliko tuo heidän aikoinaan tuntemansa rakkauden Jumala nyt vihan Jumala. Siitä lähtien paratiisissa on ollut vain kalpeita sateenkaaria. Ne ovat muistoja menneistä ajoista, eikä niitä voi enää koskettaa.

Aiemmin oli paratiisissa ollut vain yksi sääntö: kohtelee toisia niin kuin haluaisit itseäsi kohdeltavan. Sen jälkeen, kun murha oli keksitty, syntyivät uudet pelisäännöt. Niillä kuvattiin asioita, joita ei saanut tehdä. Näin syntyi laki, kiellettyjen asioiden säännöt. He luulivat näin korjaavansa teke-

mänsä virheen, mutta todellisuudessa he alkoivat leikkiä samaa leikkiä kuin karkotetut lapsetkin. Pelko alkoi peittää heidän iloaan. Ensimmäistä kertaa he alkoivat vanheta ja kuolla. He jatkoivat leikkejään, mutta ne muuttuivat työksi. Työstä alkoi tulla elinehto, josta ei löytynyt iloa. Muisto ilosta, samoin kuin sateenkaaresta haalistui, kunnes niistä oli enää himmeä kipinä jäljellä tarinoissa.

Sana toivo tuli kaikkein voimallisimman sanan ilo tilalle. Ilon, joka oli itsessään merkinnyt yhteyttä. Ilo fyysisellä tasolla kiellettiin. Juuri se oli ollut sateenkaarilasten luovuuden lähde. Se oli heidän jumalyhteytensä. Sen kieltäminen työnsi sen heidän kehossaan heidän napansa alapuolelle ja muutti sen syyllisyydeksi. Leikeistä katosi merkitys. Paratiisi muuttui ajan ja tekemisen vankilaksi samalla kun elämä valui ajan mukana kadoksiin.

Ympäri maailmaa karkotetut sisaret ja veljet korvasivat ikävystymisensä valloittamisleikeillä etsien ikuisesti kadonnutta yhteyttään. Tulevat sukupolvet syntyivät syyllisyyden tunto solumuistissaan. Kaikki koskaan koetut kauheudet jäivät muistiin, ja niitä alettiin jossain kutsua karmaksi.

Kahdeksankymmentä prosenttia sateenkaarilapsista kuoli saarten valloittajien mukana levinneisiin sairauksiin. Heidän uskontonsa ja elämäntapansa kiellettiin. Kaksi kahunaa ei saanut tavata eikä keskustella julkisesti. Tämä laki oli vallalla vielä viime vuosisadan viimeisellä vuosikymmenellä. Kielikin muutettiin taitavasti niin, ettei alkuperäinen voima enää kaikuisi sen sanoissa. Pyhä tanssi kiellettiin ja kaikki jäljellä olevat muistot heidän viisautestaan ja voimallisesta yhteydestään pyrittiin hävittämään.

Viimeiset hyvät kahunat piiloutuivat koodaten laulujensa, tanssiensa ja kielenä salaisuudet löydettäväksi joskus tulevana aikoina uudelleen. Heidän osittainen selvänäköisyytensä ja tarujensa muistot lupasivat joskus Kultaisen Ajan paluuta. Silloin palaisi ilo ja parantava jumalyhteys ja sateenkaari. Tämä tieto kulki yli 800 sukupolvea havajinkielisenä, eikä sitä ollut koskaan käännetty englanniksi. Samoin heidän sisariensa ja veljiensä tarut ympäri maailmaa kertovat tuon ennustetun ajan koitosta. Monet uskovat, että olemme sen kynnyksellä nyt.

Yhteistyöryhmän 12. seminaari

IHMINEN: MISTÄ, MITEN JA MIHIN

Balderin salilla, Aleksanterinkatu 12 Helsinki
lauantaina 19.4.2008 klo 11-15

Keskustelujen alustajina:
Marja Artamaa, Liisa Kaukonen ja Sauli Siekkinen
Tilaisuuden juontaa Jarmo Anttila

Runsas taiteellinen ohjelma

Hunnun takaa:

Vesi

Sauli Siekkinen

Vedellä on tärkeä rooli kaikkien kansojen luomismyyteissä. Egyptiläisillä ennen luomista oli Nun, alkuvesi ja kaaos, josta nousi Benben, alkukumpu. Erään myytin mukaan Bennu-lintu muni alkukummun päälle ensimmäisen munan, josta maailma syntyi. Toisen myytin mukaan taas vedestä kasvoi lootus, josta luojajumala Ra syntyi. Hindulaisilla Vishnu lepää Ananta-käärmeen päällä syiden valtameressä ja uneksii maailmasta. Raamatussa taas “Jumalan Henki liikkui vetten päällä” (1. Moos. 1:2). Kalevalassa sotka munii seitsemän munaa Ilmattaren polvelle, jonka tämä nostaa esiin vedestä:

Niin silloin ve’en emonen, veen emonen, ilman impi,
nosti polvea merestä, lapaluuta lainehesta
sotkalle pesän sijaksi, asuinmaaksi armahaksi.
(Ensimmäinen runo)

Muinaisten kansojen maailmankuva oli yllättävän samankaltainen. Maa jossa ihmiset asuvat oli keskellä, ja maata ympäröi rajaton valtameri. Useimmille kansoille valtameri oli ylittämätön ja ehkä pelottavakin, koska heillä ei ollut taitoa eikä kokemusta merenkäyntiin. Rajattomaksi miellettyssä valtameressä asui myös villejä ja pelottavia olentoja, ja siten se sopi alkukaaoksen symboliksi ja kaiken näkyväisen syntypaikaksi. Maan katsottiin nousseen valtamerestä ja kaaoksen tulleen näin ainakin osittain ymmärrettäväksi ja kesytetyksi. Valtameri ja alkukaaos miellettiin yleensä feminiiniseksi, koska se synnyttää maailman ja elämän. Sumerilaisten Nammu, suuri äitijumala oli vesi, josta kaikki on syntynyt. Alkukaaos sisältää kaikki myöhemmin syntyvät asiat, joskin kaaoksen luonteen vuoksi erilaistumattomina ja vailla muotoa olevina. Myyteissä yleensä miespuolinen luojajumala nousee esiin kaaoksesta ja järjestää sen ymmärrettäväksi maailmaksi. Siten maailmankaikkeus, tai kuten Raamatussa sanotaan, valkeus (1. Moos. 1:3), on alkukaaoksen ja jumalan yhteinen lapsi, ja nämä muodostavat ensimmäisen kolminaisuuden: Theos, Khaos ja Kosmos.

Mikrokosmisessa maailmassa vesi symboloi ihmisen tunneluontoa ja salattua alitajuntaa. Samoin kuin alkukaaos, alitajuntakin sisältää tiedostamattomia mahdollisuuksia, jotka myöhemmin saavat muodon noustessaan tajuntaan erilaisiksi haluiksi, toiveiksi ja pyrkimyksiksi. Vesi feminiinisenä elementtinä liitetään myyteissä kuuhun, joka vetovoimallaan hallitsee maailman meriä vuorovesi-ilmiön kautta, ja kuu taas on tunneluonnon hallitsija. Kuun jumalattarilla kuten Isiksellä, Astartella ja Dianalla on usein myös jokin yhteys veteen. Egyptiläiset kiittivät Isistä Niilin hedelmällisistä tulvista, ja Isikseen yhdistetty Sirius nousi aamutaivaalle juuri merkinä tulvien alkamisesta. Roomalainen runoilija Ovidius kertoo tarinan metsästäjä Aktaionista, joka yöllä metsässä vaeltaessaan kohtaa lammessa kylpevän Dianan nymfeineen. Diana suuttuu kuolevaiselle, joka on uskaltanut katsella hänen alastomuuttaan, ja roiskaisee Aktaeonin päälle vettä. Samassa Aktaeon muuttuu kauriiksi ja hänen omat koiransa raatelevat hänet. Tämä edustaa veden ja alitajunnan tuhoavaa puolta.

Veden symboliikka liittyy kuolemaan myös toisella tavalla. Monilla kansoilla vesi tai joki erottaa elämän ja kuoleman. Kreikkalaisilla lautturi Kharon vei kuolleiden sielut Styx-virran yli. Platon kertoo teoksessaan Tasavalta, miten kuolleiden piti myös juoda Lethe-virran eli unohduksen virran vettä, jotta he unohtaisivat entisen maanpäällisen elämänsä. Platonin mukaan ne, joilla ei ollut viisautta, joivat enemmän ja siten unohtivat kaikki kokemuksensa ennen uutta ruumiillistumista. Orfilaiseen mysteeriin vihittyjen kehoitettiin sitä vastoin juomaan Mnemosy-nestä, muiston virrasta ja päättämään siten sielunvaelluksensa.

Vesi uudestisyntymisen välineenä löytyy monesta uskonnosta. Ihmiskunnan vanhimmat kirjoitetut uskonnolliset tekstit, ns. pyramiditekstit, mainitsevat veden elävöittävänä ja puhdistavana, ja Egyptissä ennen balsamointia ruumis pestiin rituaalisesti useita kertoja. Ennen julkisen toimintansa alkua Jeesus otti kasteen Johannes Kastajalta Jordan-virrassa. Eleusiin mysteereihin osallistuvat puhdistautuivat ennen vihkimystä kylpemällä. Hindut taas uskovat kylpemisen pyhässä paikassa puhdistavan menneistä pahoista teoista.

Alkemiassa vesi symboloi ihmisen tunne- tai himoluontoa eli astraaliruumista. Tämä astraaliruumis pitää kesyttää eli saattaa hengen tietoiseen kontrolliin erilaisten valmistavien harjoitusten kautta. Normaalitilassa ihmisen himoluonto on kuriton ja elää omien impulssien vallassa. Periksi antaminen näille impulsseille vain lisää astraaliruumiin kurittomuutta. Teurastuksenkin jälkeen eläinten astraalikuoret jäävät lihaan ja lihan syöminen sulauttaa nämä ihmisen tunneruumiiseen antaen sille lisää voimaa ja impulsseja. Sen vuoksi kaikissa mysteeriuskunnoissa on vaadittu puhdistautumista ennen vihkimystä. Kreikkalainen historioitsija Herodotos kertoo vihkimystä edeltäneestä puhdistautumisajasta, jolloin tuli harjoittaa seksuaalista pidättäytymistä, nauttia vain kasvisruokaa ja paastota. Alkemiassa tislattu vesi tarkoittaa valmisteltua astraaliruumista, joka on saavuttanut veden puhtauden ja läpikuultavuuden. Italialainen alkemisti Cesare della Riviera kutsuu sitä teoksessaan *Il mondo magico de gli Heroi* ”kristallinkirkkaaksi vedeksi, joka lepää liikkumattomana puhtaassa läpikuultavassa astiassaan”.

KUTSU

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura ry:n vuosikokous
pidetään sunnuntaina 23.3.2008 klo 10.00
Ruusu-Ristin Temppelissä, Merimiehenkatu 31, Helsinki.
Esillä ovat sääntömääräiset vuosikokousasiat.
Kaikki vuosijuhlaan osallistujat ovat tervetulleita.
Äänioikeus on Kirjallisuusseura ry:n jäsenillä.

TERVETULO!

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura ry:n hallitus

KUTSU VUOSIJUHLAAN

Kaikki Ruusu-Risti ry:n jäsenet kutsutaan

87. vuosijuhlaan Pääsiäisenä 21-23.3.2008

Ruusu-Ristin Temppeliin, Merimiehenkatu 31, Helsinki

OHJELMA:

Pitkäperjantai 21.3

- Klo 10.00 Vuosijuhlan avaus
13.00 Kahvitilaisuus
18.00 Installaatio; uusien jäsenien vastaanotto. (Ovet suljetaan klo 17.45!)

Lauantai 22.3

- Klo 12.00 Suurneuvoston sääntömääräinen vuosikokous
13.00 Ruusu-Ristin Neuvoston sääntömääräinen vuosikokous
15.00 Kansalliskongressi looshijäsenille

Sunnuntai 23.3 (Pääsiäispäivä)

- Klo 10.00 Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura ry:n sääntömääräinen vuosikokous
12.00 Pääsiäismatinea; erillinen ohjelma
14.00 Vuosijuhlan päätös

Avajaisten yhteydessä kootaan jäsenmaksun toinen erä.

Matineaa lukuun ottamatta tilaisuudet ovat maksuttomia ja tarkoitettut vain jäsenille.

*Ruusu-Risti ry:n johtaja ja hallitus toivottavat kaikki
veljet sydämellisesti
tervetulleiksi vuosijuhlaan!*

Suora oppiminen

Oiva Solehmainen

Tämän esityksen idea on syntynyt monien vuosien aikana, kun olen yrittänyt ymmärtää vanhoja esoteerisia opetuksia ja sitten verrannut niitä muutamien merkittävien henkisten opettajien antamiin opetuksiin viimeisen sadan vuoden ajalta.

En yritä tässä tarkastella oppimista perinteisessä merkityksessä vaan henkiseen kehitykseen liittyen, eli mitä oppiminen voisi tarkoittaa tajunnan kehityksen kannalta – ei siis suuren tietomäärän hankkimisen kannalta. Kuitenkin lienee itsestään selvää, että henkinen kehitys nopeutuu samassa suhteessa kuin muukin oppiminen. On sanottu, että ihmisen kehitys on evoluution alkuvaiheessa hidasta mutta nopeutuu koko ajan, eli opimme suorempaan ja nopeammin.

Onko henkisen tiedon oppiminen eli henkinen kehitys hidasta oppimista ja oivaltamista, jota teemme pikkuhiljaa lukemalla, ulkoa opettelemalla, soveltamalla käytäntöön? Vai onko se yhtäkkinen tapahtuma, ”niin kuin salama lyö idästä länteen”? Jos henkinen edistyminen on vain hidasta puurtamista, niin miksi sitten puhutaan yhtäkkisestä valaistumisesta? Jos se on yhtäkkinen tapahtuma, niin miksi sitten pitäisi antautua pitkään ja uuvuttavaan hitaaseen edistymiseen?

Kun lukee henkistä kirjallisuutta, voi löytää kummankin vaihtoehdon. Ne eivät tietenkään ole toisiaan pois sulkevia vaihtoehtoja vaan saman kolikon eri puolet.

Kun puhutaan henkisen tien kulkemisesta, niin oppiminen saattaa silloin tarkoittaa jotakin muutakin, kuin mitä oppimisella perinteisesti ymmärrämme. Olen yrittänyt paneutua niihin perusasioihin, jotka ovat suoremman oppimisen edellytyksenä.

Ensimmäinen suuri muutos ihmisen

suoremman oppimisen prosessissa on se, että hän herää kysymään: mitä elämä on, kuka minä olen, mistä kaikki saa alkunsa ja mihin kaikki päättyy, jne. Sanotaan, että ihmisen kohdalla korkeampi evoluutio alkaa siitä, kun hän alkaa tietoisesti kehittää itseään, ja silloin hän siis tietystä merkityksessä on astunut jo suoremman kehityksen tielle. Jo tässä vaiheessa oppiminen tapahtuu nopeammin, koska hänen tietoisuutensa on enemmän mukana oppimisprosessissa kuin aikaisemmin, jolloin hän oli täysin persoonallisten ajatustensa ja tunteittensa vietävänä. Siis johtavana ideana on se, että mitä enemmän on tietoisuus mukana oppimisessa, sitä suorempaa ja nopeampaa on oppiminen. Jokainen voi ymmärtää, että mitä enemmän ajatuksemme ja tunteemme ovat vihan, pelkojen ja riippuvuuksien hallitsemia, sitä vähemmän voimme oivaltaa asioiden todellista tilaa. Seurauksena on, että ajattelumme ja havaintomme vääristyvät ja näemme vain oman mieleemme luomat kuvitelmat ympärillämme, emme asioiden todellista tilaa.

On myös sanottu, että tämä aika jossa nyt elämme on sellaista aikaa, jolloin kaikki oppiminen on suunnattomasti nopeutunut. Tästä ei ole minkäänlaista epäilyä, kun katselemme maailmanmenoa tällä hetkellä ja vertaamme sitä muutaman sadan vuoden takaiseen aikaan. Tiedämme, että on ollut hyvin pitkiä ajanjaksoja, jolloin kehitys on ollut hyvin hidasta. Tuhansien vuosien aikana ei ole tapahtunut juuri mitään näkyvää kehitystä.

Minkä takia juuri tämä aika, jossa nyt elämme, mahdollistaisi nopeamman oppimisen? Jos tarkastelemme kronologista aikaa, niin tämä aika jossa nyt elämme näyttää olevan hyvin otollista aikaa suurille muutoksille ja kaikelle uuden oppimiselle. Tällainen kehitys esim. fyysisellä tasolla ei voi tapahtua ilman että sisäisillä tasoilla tapahtuu hyvin merkittävää tietoisuuden ak-

tivoitumista. Viime vuosikymmenien aikana ja etenkin aivan viime vuosina on paljon puhuttu hengentieteen julkaisuissa suurista muutoksista maapalloa ympäröivässä aurassa samoin kuin fyysisessä maapallossa.

Tämä aiheuttaa myös sen, että ihmisen sisäinen muutos voi nyt tapahtua helpommin ja nopeammin. Teosofisen seuran alkuaikoina tiedetään teosofien puhuneen paljon uuden ihmistyyppin ja sitä kautta uuden aikakauden alkamisesta ihmiskunnalle. Tästä aiheesta H. P. Blavatsky ja hänen opettajansa ovat puhuneet hyvin painokkaasti toista sataa vuotta sitten. Vasta sadan viime vuoden aikana tiedemiehet ovat alkaneet havaita, että kehitys luonnossa ei tapahdu vähitellen, hyvin pienin muutoksin, vaan yhtäkkisin purkauksin jopa miljoonia vuosia kestäneiden tasapainotilojen jälkeen. Yhden tällaisen voimakkaan muutoksen maapallon kehityksessä sanotaan sattuvan tähän vesimiehen ajan alkupuolelle. Teosofisen tiedon mukaan vesimiehen aikakauden siirtyminen tapahtui 1898. Elämme parhaillaan juuri sitä aikaa.

On siis mahdollista, että elämme sellaista aikaa, jona ihmisen sisäisen muutoksen mahdollisuus on suuri. Amerikkalaiset johtavat teosofit puhuivat 1960-luvulla, että aurinkokunta on siirtymässä uuden alueen läpi avaruudessa, missä suuret kosmiset virrat vaikuttavat aurinkoon ja kaikkiin planeettoihin ennen kaikkea fyysisellä tasolla. Nämä muutokset tulevat sykleittäin n. 24 000 vuoden välein. Tämä vaikuttaa sen, että maaplaneetan värähtelytaajuus nousee, ja se puolestaan vaikuttaa tietoisuuteen. Tämä voimakenttä eli korkeampi värähtelytaajuus, johon koko aurinkokunta on siirtymässä, vaikuttaa ihmiskuntaan. Tämä kosminen energia, voimakenttä, vaikuttaa ensisijaisesti ihmisen eetteriruumiiseen. Tänä aikana yhä useammat tulevat heräämään ikään kuin uuteen elämään, saavuttamaan itsetietoisuuden. Kehittyneemmät

pystyvät ottamaan sen vastaan ja heidän ymmärryksensä lisääntyy huomattavasti. Osaan ihmiskunnasta se ei vaikuta mitenkään, ja osaan vaikutus on kielteinen. On myös sanottu että tämä voimakenttä, johon koko aurinkokunta on nyt siirtymässä tai jo siirtynyt, vaikuttaa muun muassa sen, että ihminen voi nyt jouduttaa henkistä kehitystään aivan erityisellä tavalla.

HPB:n ja hänen opettajiensa käsityksen mukaan kahdeskymmenes vuosisata merkitsisi suurten maailmansykylien alkua ja olisi ihmiskunnalle hyvin kriittinen aikakausi. Tästä ei jää paljonkaan epäilystä, kun ajatelimme sadan viime vuoden tapahtumia ja etenkin viime vuosikymmenien kehitystä. 1900-luvulla esiintyneet merkittävimmät henkiset opettajat ovat puhuneet henkisen kehityksen tiestä hyvinkin poikkeavasti aiempiin verrattuna. Johtavana ideana näissä opetuksissa on se, että suurempi oppiminen tai suora oivallus, eli totuuden suora havaitseminen, josta esim. Jiddu Krishnamurti koko elämänsä ajan puhui, näyttää nyt tässä ajassa olevan mahdollista saavuttaa nopeammin kuin joskus aikaisemmin. Myös monet muut merkittävät henkiset opettajat ovat puhuneet samansuuntaisesti kuin Krishnamurti – esim. intialaiset opettajat kuten Ramana Maharshi, Nisargadatta Maharaj ja monet muut.

Ruusu-Ristin perustajajohtajan Pekka Ervastian opetuksissa ja nimenomaan niissä kohdissa, joissa hän kuvaa uuden liiton tietä sen syvimmissä merkityksessä, voi huomata lähes samanlaista opetusta. Ervastian mukaan tie on nyt lyhyempi ja suurempi vaikka tietyllä tavalla vaativampi.

Krishnamurtin mukaan ihmisen henkinen kehitys ei tapahdu vähitellen tiettyjen harjoitusten tuloksena, vaan yhtäkkisin muutoksin. Ihmisen radikaali psyko-biologinen muutos eli suora näkeminen (uudestisyntyminen, valaistuminen) tapahtuu melkein ennalta arvaamatta välittömästi.

Kuitenkaan se ei tapahdu itsestään, vaan ihmisen on antauduttava muutosta edistävään elämäntapaan, jota voidaan sanoa tunnetulle kuolemiseksi, vanhan itsekkään elämäntavan hylkäämiseksi.

On selvää, ettei millään hokkuspokkustempuilla voi saavuttaa henkistä kehitystä. Tämä ns. suurempi oppiminen tulee kyllä aivan todelliseksi oppimismetodiksi, kun ihminen on kehittynyt tiettyyn kohtaan perinteisellä tavalla. Kun ihminen lähtee henkiselle tielle, oppiminen nopeutuu – henkisten harjoitusten ja mietiskelyn ansiosta tietoisuus puhdistuu – ajattelu ja ymmärrys alkavat toimia kokonaisvaltaisemmin.

Täällä länsimailla voimakkaimmin suorasta oppimisesta on puhunut Jiddu Krishnamurti. Krishnamurtistahan on sanottu, että hän oli intialainen ja hänen opetuksensa oli veda-uskontoa. Kun olen vuosien ajan tutkinut Krishnamurtin opetuksia ja yrittänyt ymmärtää niitä, minulle on muodostunut käsitys, ettei hänen opetuksensa nojannut mihinkään vanhaan uskontoon sen enempää kuin mihinkään filosofiseen järjestelmäänkään. Mieleni tekisi väittää, että hän puhui valaistuneesta tietoisuudesta käsin.

Voimmeko ymmärtää ihmisen oppimisprosessia muuten kuin perinteisellä tavalla? Ihmisen oppimiskyky, äly ja itsetietoisuus on kasvanut valtavasti sadan viime vuoden aikana.

Vesimiehen aika, koulutus, värähtelytaajuuden muutos aurinkokunnassa, olosuhteet joissa elämme melkein pakottavat ajattelun toimimaan niin sanotusti ylikieroksilla. Nyt on paljon suurempi mahdollisuus kaikenlaiseen oppimiseen ja tietysti myös henkiseen kehitykseen. Henkinen tieto ei kuitenkaan tule itsestään, se ei tule ensisijaisesti ajattelun ja spekulatiivisuuden avulla, vaan tietoisuuden kautta ja avulla, ja se tarkoittaa teoreettisen opiskelun lisäksi jatkuvaa mietiskelyä ja henkisiä harjoituksia

eri muodoissaan.

Voimmeko löytää sellaisen elämäntavan, joka johtaa syvemmän ymmärryksen heräämiseen? Tätä uutta elämäntapaa hallitsisi pyrkimys oppia toimimaan itsetietoisesti koko ajan, niin ettei ajatusvirta katkaise tietoisuutta. Tietoisuuden tulisi olla hereillä koko ajan, niin ettei se muutu jokaisen ulkoapäin tulevan ärsykkeen mukaan. Miten pysäyttää vanha liikkeelle paneva voima, joka pitää meitä vankinaan? Voimmeko löytää itsestämme tuon voiman, joka pysäyttää vanhan itsekkään elämäntavan, tiedostamattoman elämäntavan, tuon itseään toistavan kehän? Henkistä kehitystä koskevien älyllisten rakennelmien pelkkä teoreettinen opiskelu ei avaa henkistä ymmärrystä. Kirjojen avulla on löydettävä kuitenkin oikeat teoriat, eli kun tarkoitus on matkustaa Roomaan, niin on löydettävä oikeat opasteet, jotka ohjaavat sinne.

Nykyinen teho-yhteiskunta on pystynyt ohjelmoimaan ihmiset ja luomaan sellaiset paineet heille, että hyvin suuri osa ihmisistä uskoo onnellisuuden olevan siinä, että saavuttaa mahdollisimman paljon valtaa ja rahaa, näkyvän aseman yhteiskunnassa. Pitää saada myös arvostusta, pitää hankkia parempi asunto jne. – lista on loputon. Seurauksena tästä on, että aidosti onnellisia ihmisiä ei ole juuri ollenkaan. Jos ihminen on aidosti onnellinen, jos hän on löytänyt ns. perushyvyyden, niin kuin buddhalaiset sanovat, silloin hän on oppinut henkisessä merkityksessä suunnattoman suuren läksyn. Tuota tietoisuutta, tuota jalokiveä, ei voi korvata millään määrällä teoreettista tietoa. Tällä en tarkoita sitä, ettei kaikkea kirjallista tietoa ja käytännön taitoja pitäisi arvostaa, vaan tarkoitan, ettei tuota henkistä tietoa, rakkauden taitoa voi rinnastaa tuohon edellä mainittuun. Mutta lähes kaikki ovat jossakin määrin tyytymättömiä. Syy miksi emme ole aidosti onnellisia on siinä, että meillä on loputon määrä vääristyneitä

uskomuksia.

Tyytymättömyyttä aiheuttavia asioita voisivat olla mm. yksinäisyys, sairaus, köyhyys, menetyksen pelot, koettu arvostuksen puute, huono työpaikka yms. – kun minulta puuttuu niin paljon kaikkea! Uskomme, että jos saavuttaisimme elämässä tietyt asiat, olisimme onnellisia. Jos pystyisimme muuttamaan elämämme sellaiseksi, kuin mieleemme sen kuvittelee, niin olisimmeko todella onnellisia? Voisimme olla upeita ja miellyttäviä ihmisiä toiveet täyttävässä työpaikassa ja asua upeassa kodissa ihanien ihmisten ympäröimänä ja silti olla sisäisesti onnettomia.

Persoonallisen mielen perusrakenteeseen kuuluu se, että on oltava onneton, ajoittain ainakin; sitä ei estä minkäänlainen rikkaus ja valta maan päällä. Luulen, että tänä päivänä maailmassa on hyvin paljon tällaisia ihmisiä. Juuri se, että ihmisillä on niin paljon saavutettavaa ja puutteita sekä kaikenlaisia takertumisia ja riippuvuuksia, tekee heidät onnettomiksi, pelokkaiksi ja epävarmoiksi. Jotta ymmärtäisi suoremman oppimisen prosessia, on ymmärrettävä oman mielen toiminta. Suurin osa ihmisistä on yhä täysin samastunut katkeamattomaan ajatusvirtaan, pakonomaiseen ajatteluun, joka on lähinnä yksitoikkoista ja turhaa.

Pekka Ervast:

”Ihmisinä meidän täytyy tehdä se huomio, että meidän järkemme ja ymmärryksemme ei auta meitä sisintä totuutta näkemään; me emme löydä Jumalaa järjen avulla. Järjellä on sellainen ominaisuus, että se punnitsee ja mittaa, mutta Jumala on kaiken arvostelun yläpuolella. Järkemme aina määrittelee, mutta Jumalaa ei voida määritellä. Jos me tahdomme löytää Jumalan, totuuden ja siinä tarkoituksessa harjoittaa joogaa, niin silloin, kun tulemme siihen kohtaan, että on

opittava mietiskelemään, on ymmärrettävä, että järki vaipuu nöyränä maahan. Jumalaisen majesteetin edessä se pyytää ainoastaan: Auta minua näkemään! Meidän oppineessa kulttuurissamme ihminen, joka on arvossa pidetty ja etevä, joka on ahtanut itsensä, järkensä, täyteen kaikkia tietoja, lukenut paljon kirjoja, omaa suunnattomasti muistitietoja — ja nykyinen sivistys kunnioittaa häntä erinomaisena ihmisenä — on kuitenkin itse asiassa sangen kuolevainen olento, joka ei vie mitään mukanaan toiseen elämään. Ne kaikki tiedot haihtuvat kuolemassa, hänelle on jäänyt ainoastaan jonkin verran keskittymiskykyä ja kehittyneempää muistamiskykyä. Eivät tuollaiset tiedot silti ole halveksittavia, päinvastoin, mutta se ei ole mitään sellaista ikuista saavutusta, johon ihmisen pitäisi tähdätä.”

Voimme tästä ymmärtää, että ihminen voi kerätä suunnattoman määrän tietoa kaikista mahdollisista asioista, vaikkapa henkisistä asioista, mutta ne ovat edelleen aivojen pintakerroksien toimintaa eli persoonallisen mielen alueella olevaa muistia ja tietoa – ja niin ollen kuoleman alaista tietoa eli rajallista tietoa. Jotta tästä kaikesta teorian tiedosta olisi todellinen hyöty, niin silloin on löydettävä ajattelun takana oleva laajempi tietoisuus, läsnäolo, ykseys eli itse elämä. Muutos alkaa siitä, että omakohtaisesti näkee, tajuaa ja tiedostaa mitä mieli on. Ellei tule tietoiseksi, että elää harhan vallassa, on vaikea luopua tuosta harhasta. Puhdistuminen ja riippuvuuksista luopuminen ovat paljon tärkeämpiä pyhyyden polkua astuttaessa kuin pelkkä tiedon kartuttaminen.

Tämä perinteinen oppiminen (lukeminen, ulkoa oppiminen, soveltaminen käytäntöön jne.) tapahtuu pääsääntöisesti persoonallisen minän tietoisuuden alueella; se on siis pääasiassa mielen toimintaa. Aivotajunnan kannalta mielen toiminta on hyvin pieni osa aivojen koko kapasiteetista. Tämä konkreettinen ajattelu tapahtuu

tutkijoiden mukaan hyvin pitkälle aivojen pintakerroksissa. Ajattelu ei siis ole aivojen kokonaisvaltaista toimintaa, ja näin ollen se saattaa olla hyvin pieni osa tietoisuutta, jos sitä vertaa aivojen koko kapasiteettiin. Ajattelu muodostuu melkein kaikilla ihmisillä jossakin määrin itseään toistavaksi kehäksi. Ajattelu toimii automaattisesti silloin, kun se toimii pelkästään mielen alueella. Ajattelun avulla emme pääse siihen, mitä suoralla oppimisella on tarkoitettu. Mielen alueella kaikki asiat ilmenevät vastakohtapareina, ja niin ollen mieli ei voi käsittää ykseyttä.

Suora oppiminen tarkoittaa myös, että ihminen alkaa tajuta persoonalliselle tajunnalle ilmenevien vastakohtien harhanomaisuuksien. Mitä enemmän on tietoisuus mukana, sitä nopeampaa on oppiminen. Aivojen toiminnan kannalta se tarkoittaa, että mitä kokonaisvaltaisemmin aivot toimivat, sitä nopeampaa ja kokonaisvaltaisempaa on oppiminen.

Miten aivot saadaan toimimaan kokonaisvaltaisesti, eli miten tuo laajempi tietoisuus, josta jokainen olemme osa, saisi sijaa tietoisuudessamme? Mietiskely eri muodoissaan on suoran oppimisen harjoittelua. Mietiskelyä tieteelliseltä pohjalta tutkineet puhuvat ”tietoisuuslähtöisestä kasvatusohjelmasta”, joka ”kehittää aivojen toimintaa kokonaisuutena”. On tehty ja koko ajan tehdään hyvin arvokasta tutkimusta mietiskelyn vaikutuksesta ihmisen tietoisuuteen, fyysisten aivojen toimintaan, mielentiloihin jne. Uudet tutkimukset ovat osoittaneet muun muassa, että aivosolut voivat uusiutua jopa vanhoilla ihmisillä, vielä parikymmentä vuotta sitten oltiin varmoja, että aivosolut eivät uusiudu. Se, että aivosolut saadaan uusiutumaan, tarkoittaa aivojen tietoista harjoittamista eli mietiskelyä jossakin muodossa. Tutkimustulokset ovat antaneet vakuuttavia todisteita myös siitä, että säännöllisesti meditaatiota harjoittavilla keskittymiskyky, ymmärrys, älykyys ja

muisti paranevat.

Mietiskely siis kehittää aivoja kokonaisvaltaisesti, jota puolestaan automaattinen ajattelu ei tee. Vaikka meillä olisi kuinka paljon ajatuksia jatkuvasti, mutta ajattelu on automaattista toistoa, niin se ei kehitä aivojen kokonaisvaltaista toimintaa, vaan päinvastoin: automaattinen ajattelu urauttaa ja rappeuttaa aivoja, ja seurauksena saattaa olla mm. dementia. Tutkimukset viittaavat myös selvästi siihen, että ns. normaalia iän myötä tulevaa aivojen surkastumista ei tapahdu mietiskelyä harjoittavien aivoissa. Vaikutukset ovatkin usein päinvastaisia, eli aivokuori vahvistuu. Edellisestä voisi päätellä, että mietiskely antaa ihmisen tietoisuudelle ja ymmärrykselle enemmän käyttövoimaa. Tärkeää on kuitenkin muistaa, että aivot eivät luo tietoisuutta, vaan tietoisuus luo aivot. Kun ymmärrämme mietiskelyn henkisen kasvun prosessiksi, niin mietiskely on silloin paljon enemmän kuin pelkkää mietiskelytekniikan harjoittamista. Kysymyksessä ei siis ole mikään mekaaninen prosessi, niin kuin joskus on ehkä ymmärretty.

Mietiskelyn tarkoituksena on tulla tietoiseksi ensin mielen harhanomaisuuksista, eli kaikista mielen luomista vastakohtaisuuksista, ja sitten todellisen olemuksen ytimestä eli ykseydestä, itse elämästä. Mietiskely henkisen kasvun tienä tähtää aina mielen täydelliseen puhdistumiseen ja sitä kautta tietoisuuden hallintaan. Oikea mietiskely kasvattaa ja voimistaa sitä henkistä voimaa, jonka sanotaan synnyttävän ihmisen uudestaan. Se vahvistaa myös eettistä perusasennetta elämän erilaisten ongelmien kohtaamista varten. Mietiskely ei ole jokikin tulemistä. Siinä ei ole menneisyyttä eikä tulevaisuutta, vaan se on yritys nähdä, mitä on tässä ja nyt. Mietiskelyn harjoittajan on myös hyvin tärkeää ymmärtää taustaa rajoittavat ja kaikenlaisia harhoja ja vääristymiä aiheuttavat ominaisuudet eli

oppimista ehkäisevät mielentilat. Sellaisia ovat esimerkiksi suuttumus, viha, väkivaltaisuus, pyyteet, pelko, ylenmääräinen kiihtymys, takertuminen, riippuvuudet jne. Kaikki voimakkaat kielteiset ajatukset ja tunnetilat vaurioittavat aivoja – syntyy ns. oikosulkuja, hermopäätteet joutuvat väärin kytkentöihin. Tämä rajoittaa tajuntaa, ajattelu urautuu jne. Jos pidämme tätä harhaa todellisuutena, voi siitä olla vaikeaa luopua, mutta jos harhan tajuaa harhaksi, käy siitä luopuminenkin helpommaksi.

Tietoisuuden laajentumista eli oppimista edistäviä ominaisuuksia ovat esim. myötätunto, hyväntahtoisuus, kiitollisuus, epäitsekkyys, väkivallattomuus jne. Niiden sisäistäminen laajentaa tajuntaa – ihminen voi oivaltaa suurempia kokonaisuuksia kuin ollessaan kielteisessä tajunnantilassa.

Tärkeimmät taikasanat suoran oppimisen tiellä ovatkin: luovu itsestäsi, kaikesta persoonallisen mielen sisältämästä itsekkästä roinasta. Suorempi oppiminen ei ole ensisijaisesti kiinni suuresta älyllisestä kapasiteetista vaan sydämen ja mielen puh- taudesta. Mieluumminkin se on poisoppi- mista, irtipäästämistä, antautumista. Niin kauan kuin sydämemme ja mielemme on täynnä pyrkimystä, pelkoja ja riippuvuu- ta, oppiminen on hidasta kantapääkoulua. Näemme vain oman mielemme värittämät kuvajaiset kaikkialla ympärillämme. Mietiskelyn harjoittajan on opittava tarkkaa- maan läsnä olevaa hetkeä ilman minkään- laisia mielentiloja, tai niin kuin Blavatsky sanoo, ”ilman minkäänlaisia ominaisuuksia”. On tultava pois mielen alueelta eli ajan alueelta ja se tarkoittaa tulemistä tietoiseksi läsnä olevasta hetkestä. Mietiskely on siis tilan tekemistä mielen takana olevalle laa- jemmalle tietoisuudelle. Eckhart Tolle sa- noo, että eläminen tietoisena läsnä olevassa hetkessä muuttaa koko persoonallisuuden, se on voimakkain puhdistusmetodi. Miksi persoonallinen mieli vastustaa nykyhetkeä?

Siksi, että se elää menneisyydestä ja tulevai- suudesta. Ajaton nykyhetki on sille uhka. Mieli yrittää pitää vallan kahvasta kiinni kieltämällä nykyhetken ja pitämällä kiinni kaikenlaisista mielentiloista. Mitä enem- män olemme takertuneet kaikkiin egon luomiin riippuvuuksiin ja harhoihin, sitä vastenmielisempää on mietiskely. Yleensä ei ole aikaa, kyllähän sitä muuten voisi mie- tiskellä.

Jos yritämme ymmärtää tätä suoran op- pimisen ideaa Krishnamurtin opetusten perusteella, niin on erittäin tärkeätä ym- märtää oman mielen, ajattelun ja tunteiden tarkkaamisen merkitys. Kun pitemmän aikaa harjoittaa tällaista mietiskelyä, jossa siis tarkataan oman mielen toimintaa, niin vähitellen alkaa tulla tietoiseksi omien aja- tustensa ja tunteittensa syntymekanismista. Ja kun alkaa vähitellen ikään kuin sisältä päin tiedostaa omien ajatusten ja tunteiden syntymisen, niiden elämän ja sitten niiden kuoleman, niin silloin on ottanut hyvin merkittävän askeleen kohti suorempaa op- pimista. Näin ihminen voi oppia oman tie- toisuutensa tarkkaamisen kautta ymmärtä- mään kielteisiä reaktioitaan ja hylkäämään ne. Ja kun tunnistaa harhan harhaksi, sen voi hylätä niin kuin käyttökelttomaksi kuluneen vaatteen.

Mitä enemmän totuudenetsijä oppii ole- maan läsnäolon tilassa eli mietiskelee, sitä enemmän hänen syvempi, sisäinen tajun- tansa alkaa aktivoitua ja sitä selkeämmin hän alkaa nähdä ja tiedostaa oman mielen luomat harhat. Ihmisen tietoisuudessa saat- taan olla erilaisia vääristymiä, jotka jatku- vasti aiheuttavat sen, että syntyy ristiriitoja hänen ja kohtaamiensa ihmisten kanssa. Moni totuudenetsijä on esimerkiksi yrit- tänyt reagoida suuttumattomuudella kym- meniä vuosia eikä ole onnistunut yritykses- sään kuin osittain. Aina on tullut sellaisia tilanteita, jotka saavat suuttumuksen esille. Silloin kysymyksessä mitä ilmeisimmin on

se, että mielen avulla on yritetty luoda suuttumattomuus ja sehän on vain vastakohta suuttumiselle. Aivan samalla tavoin, kuin mieli luo vastakohtat hyvät ja paha, kaunis ja ruma tai miellyttävä ja epämiellyttävä, niin mielen luoma suuttumattomuuden tilakin muuttuu vääjäämättä suuttumukseksi. Jos emme huomaa luonteemme vääristymiä, jotka johtuvat peloista, takertumisesta ja riippuvuuksista, niin tällainen ulkoapäin tapahtuva asian korjaaminen ei yleensä onnistu. On saatava perusvika korjattua. Juuri tähän mm. pyritään tällä oman tietoisuuden tarkkaamisella. Tärkeintä ei ole reagoiminen suuttumattomuudella vaan tuleminen tietoiseksi tuosta reaktiosta, silloin kielteinen tunnereaktio on helppo hylätä. Krishnamurti puhui elämänsä aikana hyvin paljon juuri tämän kaltaisesta mietiskelystä.

On sanottu, että kun ihminen kehittyä pitemmälle, harjoittaa tietoisuuttaan, niin ajatusvirrat eivät enää katkaise hänen herännystä tietoisuuttaan ja hän pystyy siten myös toimimaan eettisesti oikein. Tämän voi toteuttaa vain henkisten harjoitusten avulla, eli puhdistumisprosessin, mietiskelyn kautta. Esimerkiksi rajajoogan avulla, jonka peruseriaate on se, että mieli on jatkuvassa tarkkaavaisessa tarkastelussa.

Mitä tuo edellä kuvattu voisi tarkoittaa vuorisaarnan tien kulkemisen kannalta? Vuorisaarnan tien kulkeminen ei tarkoita pelkästään toimimista ulkoisessa maailmassa käskyjen mukaan, vaan se tarkoittaa jatkuvaa ajatusten valvontaa eli tietoista läsnäoloa, niin että jokainen turha ajatus havaitaan. On hyvin paljon turhaa itsekästä ja kielteisestä ajattelua, josta on luovuttava, jotta tulisimme tietoisiksi mielen taustalla olevasta laajemmasta ulottuvuudesta. Vaikka meillä olisi kuinka tiukat eettiset määräykset, olivatpa ne sitten kenen hyvänsä mestarin antamat, niin se ei vielä takaa sitä että löytäisimme totuuden. Minulla on se

käsitys, etteivät vuorisaarnan ohjeet välttämättä vie paljoakaan eteenpäin henkisellä tiellä, jos ne ovat vain ulkoisia reagoimishojeita. Tietysti ne aina jossakin määrin auttavat eteenpäin, mutta jos etsijä haluaa todella ymmärtää vuorisaarnan ohjeiden salaisuudet, niin ne on mietiskelyn avulla ja käytännön elämän avulla etsittävä. Ei ole suurtakaan merkitystä, vaikka oppisimmekin toimimaan ulkoisessa maailmassa noin suurin piirtein vuorisaarnan mukaan, jos mieleemme on edelleen täysin hallitsematon ja täynnä kaikenlaista turhanpäiväistä automaattista ajattelua. Nuo käskythän ovat vain tienviittoja, ne eivät ole itse totuus. Niin kuin Rooman kartta ei ole itse Rooma. On löydettävä mietiskelyn avulla omasta itsestään, omaa tietoisuuttaan tarkkaamalla noiden käskyjen merkitys. On siis oman itsensä kautta tiedostettava, mitä noihin ohjeisiin on kätketty, mitä ne merkitsevät sisäisenä tietoisuudentilana.

Puhdistuminen ei ole ainoastaan sitä, että osaamme olla hyviä ihmisiä. Puhdistuminen tarkoittaa sitä, että tulemme tietoiseksi alemman mielen toiminnasta. Alamme nähdä sen harhanomaisuuden. Emme voi ennen ymmärtää oman mielemme harhanomaisuutta, ennen kuin todella olemme syventyneet sen toimintaan oman itsemme kautta. Todellinen muutos alkaa siitä, että omakohtaisesti näkee omaa tietoisuuttaan tarkkaamalla, mitä mieli on. Mitä enemmän ajattelu saadaan hallintaan, sitä nopeammin oppiminenkin tapahtuu ja aivot alkavat toimia kokonaisvaltaisemmin. Vuorisaarnan ohjeiden sisäistämisen, kaikkien henkisten harjoitusten ja mietiskelyn tarkoituksena on saattaa etsijän mieli, tietoisuus hiljaiseksi, seesteiseksi, rauhalliseksi ja myötätuntoiseksi. Eli toisin sanoen tarkoitus on saattaa etsijän mieli, tietoisuus sellaiseen vastaanottavaiseen tilaan, hereillä olevaan tilaan, minättömään tilaan, kysyvään tilaan, että siihen kaikki viisaus, hy-

veet ja rakkaus ja armo voivat virrata.

Suuri joogi Patandshali sanoo:

”Ei ihminen pääse epätäydellisyyksistään, vioistaan ja paheistaan sillä tavoin, että hän ajattelee: ’nyt on minun saatava ulos itsestäni tuo ja tuo vika; se on juurineen kitketävä pois’. Ei siitä tule mitään, ei ihminen sillä tavoin pääse vapaaksi, vaan hänen on annettava kaikkien hyveiden virrata itseensä; se poistaa hänestä epätäydellisyydet.”

Todellinen meditaatio on jatkuva tietoisuudentila ihmisen sielussa. Sen takia sitä voi sanoa suoraan kulkemiseksi, joka on koko ajan hereillä oloa, uppoutumista ”olen”-tietoisuuteen. Tarvitaan siis ehdoton mielen puhtaus ja vakaus sekä itsetietoisuuden kehittäminen ennen kuin ns. suora oppiminen henkisessä merkityksessä on mahdollista. Ilman eettistä itsekasvatusta ja ilman meditaatiota se ei ole mahdollista muutamia harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta.

Kaikki viisaat ovat sanoneet, että meillä jokaisella on tajunnan ulottuvuus, joka on paljon enemmän kuin persoonallisuuden luoma vankiselli. Aina silloin tällöin joku totuudenetsijä jossakin päin maailmaa tulee siihen kohtaan, että tapahtuu välitön oivaltaminen, tajuaminen, yhtäkkinen ja usein vaistonvaraiselta vaikuttava asian valkeneminen, tietoisuuden avautuminen jollekin äärettömän paljon suuremmalle, kuin mitä persoonallinen tietoisuus on.

On sanottu, ettei ihminen milloinkaan unohda hetkeä, jolloin hän ensimmäisen kerran lakkasi samastumasta ajatuksiinsa ja koki identiteettinsä muuttuvan joksikin aikaa mielen sisällöstä taustalla olevaksi tietoisuudeksi. Viisaat ovat sanoneet, että vain totuuden suora havaitseminen (uudestisyntyminen, valaistuminen) tuo muutoksen tietoisuuteemme. Sitä voidaan myös sanoa totuuden etsinnän päämääräksi. Totuuden suora näkeminen herättää myötätunnon, rakkauden ja viisauden, ja se on jokaisen

itse henkilökohtaisesti tehtävä ja koettava. Ilman yhteyttä elämän perustaan, tuohon perushyvytyteen, niin kuin buddhalaiset sanovat, elämällä on vain vähän merkitystä. Rakkautta ei voi kehittää pelkästään mielen avulla, vaan sen täytyy herätä tietoisuudessamme, mikä on sama kuin totuuden suora näkeminen. Todellinen rakkaus ja myötätunto on tietoisuuden tila tai paremminkin olemisen tila; se ei ole egon tuotetta. Päätös rakastaa kaikkia voi olla teeskentelyä, jos tuo todellinen puuttuu. Jos osaisimme katsoa toista ihmistä tyyneyden tilassa, ilman egoa, kuka oikeastaan silloin katselee? Jokin egoa suurempi Tietoisuus katselee luomustaan. Meissä jokaisessa on tajunnan ulottuvuus, joka ylittää paljon syvemmälle kuin ajattelu. Voimme kutsua sitä läsnäoloksi, tietoisuudeksi, ehdollistumattomaksi rakkaudeksi, Kristukseksi meissä, Buddha-luonnoksi, puhtaaksi järjeksi, suoraksi näkemiseksi jne. Eli jossakin vaiheessa totuudenetsijälle tapahtuu tuo ns. suora oppiminen, totuuden suora oivaltaminen tai uudestisyntyminen, jossa ihminen tulee tietoiseksi edellä mainitusta tajunnan ulottuvuudesta.

Intuitio syvemmässä merkityksessä alkaa herätä vasta tuon todellisen henkisen heräämisen jälkeen. Osittain se voi toimia jo aikaisemminkin. Intuitio toimii ensin epämääräisesti ja sitten kehityksen myötä aina vain tarkemmin. Intuitio on välitöntä tietämistä, jossa tieto kohteesta saavutetaan suoraan. Intuitiivinen tieto eroaa analyttisestä tiedosta, joka sisältää käsitteellistä aineistoa.

Viisaat sanovat, että tosi intuitio ei ole mystinen tai epäluotettava kyky arvata totuutta, kuten pääasiallisesti materialistista elämäncatsomusta edustavat ihmiset yleensä olettavat. Se on suora käsittämisen kyky eli tietoisuus totuudesta, joka on seurausta etsijän tietoisuuden tulosta sopusointuun jumalallisen tajunnan kanssa. Sanotaan, että tietoisuus alkaa nähdä. Nyt ajattelu

toimii itsetietoisesti tuosta laajentuneesta tietoisuudesta käsin, ei enää persoonallisuuden ahtaissa ympyröissä.

Persoonallisen järjen avulla on hyvin vaikeata ymmärtää suoraa oivaltamista eli henkisen tietoisuuden heräämistä, mutta jollakin tavoin sitä voi aavistaa sellaisten ihmisten kokemuksista, jotka ovat itse kokeneet tuota mielen takana olevaa suunnattomasti laajempaa tietoisuutta. Olen ottanut tähän esimerkin Yrjö Kallisen (1886–1975) ensimmäisestä pienestä tietoisuuden välähdyksestä joskus 1910-luvulta. Kallinen kuvaa tuota kokemustaan seuraavasti:

”Olin silloin nuori, jonkin verran alle kahdenkymmenen ja olin hiljattain tutustunut teosofiaan sekä moniin muihin hienoihin asioihin. Olin eräänä sunnuntaiaamuna kävellyt hyvin rauhallisessa mielentilassa kotikaupunkini Oulun ulkopuolella. Halusin olla yksin ja katsella tätä olevaista ja ihailla kaunista kesäaamua. Näin vastaani tulevan miehen, joka oli pukeutunut työasuun, joten siis päätin hänen menevän sunnuntaityövuoroon. Miehen tultua parin kolmen metrin päähän, nostin katseeni ja katsoin miestä silmiini ja yhtäkkiä salamana näin edessäni mysteerin — sanomattoman pohjattoman ihmeen. Ihme oli tuo pystyssä kävelevä olento, jolla oli vartalo, pää ja silmät ja hänen silmissään minä näin tajunnan ja ymmärsin, mikä sanomaton ihme tämä oli. Näin olemattomuuden taustaa vasten sen, että jotakin oli. Näin sen yhtä selvästi kuin joskus vuoren rinteeltä voimme nähdä edessämme pohjattoman kuilun, näin tämän olemattomuuden idean ja olemattomuutta vasten olevaisen. Ihme oli siinä, että oli jotakin ja että siinä olevaisessa oli tajunta. Se oli ihmeiden ihme. Tämä kokemus ei ole koskaan haihtunut, minun tarvitsee vain hiljentyä hetkeksi ja vastassani oleva ihminen muuttuu jumalaiseksi mysteeriksi. Se tieto säilyy minussa, olen kerran sen nähnyt ja voin nähdä sen minä hetkenä ta-

hansa uudestaan. Tästä minä päätän, että on ihmisiä, jotka jatkuvasti elävät tuossa tilassa, vieläpä paljon syvällisemmässäkin.”

Materialistisen maailmankatsomuksen omaavalle ihmiselle tämä ei kerro oikeastaan mitään. Voi ehkä ajatella, että näkee hän sen ihmisen silmistä onko hän kuollut vai elossa; mitä se Kallinen oikein yrittää sanoa? Mutta niille, jotka ovat jollakin tavoin, vaikkapa vain aavistuksenomaisesti sisimmässään koskettaneet elämän suurta mysteeriä, se kertoo jotakin sellaista johon sanat eivät ulotu.

Miten voisimme ymmärtää valaistumista, uudestisyntymistä eli suoran oppimisen kaikkein merkittävintä tapahtumaa? Lama Govinda kuvaa sitä seuraavasti.

”Yksilöllisyys ja universaalisuus eivät ole toisiaan pois sulkevia arvoja. Ne ovat saman todellisuuden kaksi eri puolta täydentäen toisiaan ja tullen yhdeksi valaistumiskokemuksessa. Tässä kokemuksessa mieli ei sulaudu muodottomaan Kaikkeen, vaan se on sen tajuamista, että yksilö itse sisältää sisimpäänsä kootun universumin kokonaisuuden. Siten maailma, joka tähän mennessä koettiin ulkoisena todellisuutena, sulautuu eli yhdistyy valaistuneeseen mieleen sillä hetkellä, jolloin tietoisuuden universaalisuus käsitettiin. Tämä on tietämättömyyden ja harhan esteistä ja kahleista vapautumisen äärimmäinen hetki.”

On sanottu, että tuossa tapahtumassa piisara pujahtaa loistavaan mereen. Yhtä oikea kuvaus on se, että meri pujahtaa loistavaan pisaraan.

Voimme ehkä jollakin tavalla ymmärtää persoonallisella maalaisjärjelläkin, että kun ihmisen tietoisuus yhtyy kaiken läpäisevään tietoisuuteen, silloin hänelle tulee myös mahdollisuus oppia suoremmin ja tietää asioita kohdistamalla tietoisuus ja huomio siihen kohteeseen, josta hän tietoa tarvitsee.

Venäläisiä mystikoita

Liilia Siiberg

Vladimir Solovjov sanoi: oikein kehittyvä ihminen elää uskonnon suhteen kolme ikä-kautta: ensiksi on lapsellisen sokean uskon kausi, toinen on älyn kehittymisen kausi, jolloin kieltäydytään sokeasta uskosta, ja viimeisenä tulee tiedostettu, kehittyneeseen älyyn nojautuva usko. Haluan tässä artikkelissa hyvin lyhyesti tuoda esille muutaman kuuluisimman venäläisen filosofin, joilla oli mystisiä kokemuksia ja joiden filosofi-sissa pohdiskeluissa tulevat esiin venäläiselle mentaliteetille ominaiset arvot.

Grigori Savitš Skovoroda (1722–1794) eli nykyisen Ukrainan alueella. Otan hänet mukaan, koska hän on ensimmäinen huomattava maallikkofilosofi, mystikko, runoilija ja Vladimir Solovjovin esi-isiä. Skovoroda sanoo, että kylmien sydänten pohdiskelu estää ihmisiä olemasta filosofeina Kristuksessa. Hän on mm. työstänyt Sofian – Pyhän hengen – ideaa. Se on oppi kaikkien maailmojen harmoniasta, näkymättömien ja näkyvien maailmojen suhteesta. Disharmonia syntyy, kun ihminen Jumalan täydellisyyden katselemisen sijaan katsookin omaa kaaostaan.

Skovoroda suhtautui kriittisesti tieteseen, joka johtaa pois päin tiedon hausta itsestään, itsetutkiskelusta: ”Mitä on hyötyä muiden asioiden mittaamisesta, kun emme pysty löytämään omia mittojamme, miten itsemme arvioidaan?“. Hän eli askeettista elämää ja kierteli paljon maata. Haudalleen hän käski laittaa seuraavan muistokirjoituksen: ”Maailma yritti ottaa minut kiinni mutta epäonnistui.”

Nikolai Fjodorovitš Fjodorov (1829–1903) oli ruhtinas Gagarinin avioton poika, joka toimi koko elämänsä Rumjantsevin muse-

ossa (nykyinen Venäjän valtion kirjasto). Elämäntavoiltaan hän oli askeetti, ja palkkansa hän lahjoitti tarvitseville. Hän oli vaatimaton eikä elämänsä aikana julkaissut mitään. Siitä huolimatta hänestä tiedettiin laajasti ja monet pitivät häntä opettajanaan, kuten Vladimir Solovjov ja Leo Tolstoi. Hänen seuraajansa julkaisivat hänen teoksensa vuonna 1906 ja 1913 otsikolla Yhteisen työn/tehtävän filosofia. Hänellä kristillinen paatos yhdistyi voimakkaaseen uskoon

Grigori Savitš Skovoroda (1722–1794)

Nikolai Fjodorovitš Fjodorov (1829–1903)

tieteen mahdollisuuksiin. Ihmiskunnan jumalaistaminen/kirkastaminen ja Jumalan Valtakunnan luominen olivat hänen filosofiansa päämäärinä. Sitä varten oli luovutettava luonnon hyväksikäytöstä sekä opittava kosmisten prosessien hallinta ja ihmisen organismin jalostaminen. Fjodorov esittää Yhteisen työn projektin koko ihmiskunnalle toteutettavaksi kristillisyyden hyvän sanoman (evankeliumin) myötä: herättää kuolleet, tehdä elävät kuolemattomaksi ja rakentaa maailmankaikkeuteen paratiisi..

Jumalviisauden eli teosofian sanoman tuojaksi maailmaan oli valittu Helena Petrovna Blavatsky (1831–1891). Hän oli filosofi, mystikko, kirjailija ja lehtinainen. Miksi juuri venäläinen nainen valittiin tähän tehtävään? Näyttää olevan kaksikin syytä: ensiksi venäläisessä sielunelämässä elävät yhteisen työn ja yhteisöllisyyden ideat, toiseksi naiseus ja valmius uhrautuvasti toimia yhteiseksi hyväksi, rakastava sydän – sekä rohkeus, jopa huimapäisyys. Aatelisena hän sai erinomaisen koulutuksensa ja osasi länsimaisia kieliä. 17-vuotiaana hän meni naimisiin saadakseen riippumattomuuden. Vuosina 1848–1875 hän teki käytännöllisesti katsoen kolme maailmanympärimatkaa vierailen ja opiskellen lähes kaikissa henkisissä keskuksissa. Venäläisiin lehtiin hän lähetti matkakertomuksiaan. Venäjäksi hän julkaisi myös mainion matkakirjansa Hindustanin sademetsissä ja luolissa. Mut-

ta Teosofisen Seuran kotimaaksi (1875) hän valitsi siihen aikaan vapaamielisemmän USA:n ja teostensa kieleksi levinneemmän englannin. Teosofia julistaa, että ihmisten veljeys on yksi ikuinen periaate, ihmiskunnan veljeys rotuun, uskontoon ja sukupuoleen katsomatta, kaikkien filosofioiden ja uskontojen tutkiminen, niiden sisällön avaaminen. Eri kansallisuuksien opit ovat toisiaan täydentäviä ja samasta totuudesta kertovia; teosofian tehtävänä on niiden tutkiminen ja ajan ja persoonan tuomien väärinkäsitysten poistaminen; luonnon tutkiminen, sen salaisuuksien löytäminen, ihmisen fyysisten ja henkisten voimien kehittäminen.

Vladimir Sergejevitš Solovjov (1853–1900) oli filosofi koulutukseltaan. 22-vuotiana hän väitteli maisteriksi työllään Länsimäisen filosofian kritiikki. Positivismia vastaan ja sai suurta mainetta. Solovjov oli kuuluisan historioitsijan poika ja filosofi Grigorij Skovorodan jälkeläisiä. Heidän elämässään on samankaltaisia piirteitä: askeettisuus ja

Vladimir Sergejevitš Solovjov (1853–1900)

naimattomuus. Solovjov ei edes koskaan hankkinut itselleen asuntoa. Palkkansa hän jakoi tarvitseville, kerran hän antoi talvitakkinsakin kerjäläiselle. Hän matkusti paljon ja eleli sukulaistensa tai ystäviensä luona. Kaikki kokivat hänen tulonsa siunaukselliseksi: hän oli Kristuksen näköinen. Kun hän tuli taloon, henkisyys täytti tilan, ja kaikki tulivat paremmiksi, vilpittömiksi hänen läsnäolonsa aikana.

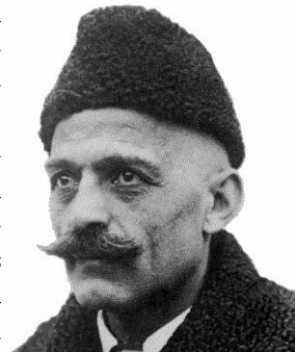
Solovjov kritisoi aikansa läntistä filosofiaa, joka lepää suurimmalta osin ”logiikan pohjalla” kykenemättä ja haluamatta vilkaista itse henkisyyden substanssiin. Hänellä itsellään henkinen substanssi oli läsnä: hän oli meedio, ja kolme kerta hänelle näyttäytyi Sofia kauniina naisena, jonka kautta hän ymmärsi jumalan luoman maailman viisauden ja yhtenäisyyden. Eettisyys on ihmiselämässä tärkein, hän esittää kirjassaan Hyvän oikeutus. Solovjov halusi luoda yhtenäisen henkisen käytännön, joka olisi luonteeltaan eettistä tekemistä. Sen pitäisi yhdistää uskonnollisen ja filosofisen ajattelun huipentumat, yhteisöllisessä yhtymisessä tehdä maailmanlaajuinen (globaalinen) synteesi. Kirkkojen olisi yhdistyttävä toteuttaakseen Jumalan suunnitelmaa ja kehittääkseen ihmiskunnan sellaiseksi, miksi Jumala on ihmisen tarkoittanut. Solovjov pettyi kirkkoihin, koska toimiessaan dogmien puristuksessa ne eivät kykene tehtävänsä täyttämään.

Anna Nikolajevna Schmidt (1851–1905) asui Nižni Novgorodissa ja työskenteli paikallisessa lehdessä. Hän oli köyhästä venäläistyneestä saksalaisesta aatelistiperheestä, ei mennyt koskaan naimisiin, rakasti ja kunnioitti uhrautuvaisesti äitiään koko elämänsä ajan. Paljon kyyneleitä jäi vuodattamatta, koska hän auttoi, kävi virastoissa ja vaati rikkailta apua hädässä oleville ihmisille. Hänen kasvoillaan oli aina lapsellinen hymy, harmaissa silmissä oli rauha. Hän ei

näyttänyt etsivältä – hän oli löytänyt. Hänen sydämensä oli täynnä rakkautta. Kerran kirkossa hän näki alttarin vieressä seisovan Kristuksen. Aina silloin tällöin näky toistui.

Schmidtin käsikirjoituksia tutkivat ja julkaisivat vuonna 1916 filosofit Sergei Bulgakov ja Pavel Florenski. Hänen Kolmas evankeliuminsa (1886) näki päivänvalon vasta vuonna 1993. Hänen sanomansa on, että henki on se joka selittää maailman, ihmisen syntymisen sekä ihmiskunnan historian kulun. Kirkko on elävä ja persoonallinen olento. Hän koki, että juuri hänessä toteutui yhdistävä kirkon sielu, mikä armo hänelle annettiin hänen suuresta ja tulisesta uskostaan ja rakkaudestaan. Schmidtin opissa yhdistyy koko maailma yhdessä uskossa. Hän kutsuu jokapäiväiseen arkiseen kilvoitteluun ja eettistä ihannetta tavoittelemaan. Jos länsimaiset naismystikot kokivat Kristuksen kärsimykset, niin Anna kokee todellista sulautumista Häneen ilossa. Schmidtin mystiikassa ilmeni naisellisuus. Hän ei etsinyt eroja vaan sitä, mikä yhdistää.

George Ivanovitš Gurdjieff (1877–1949) ei ollut venäläinen, mutta kuitenkin hänet useimmiten luetaan venäläisten mystiikkojen joukkoon. Ehkä tietyllä tavalla ortodoksisuuden vuoksi hänen sielunmaisemansa oli lähellä venäläistä. Myös opetustyönsä hän aloitti Venäjän alueella. Hänen isänsä oli kreikkalainen ja äitinsä armenialainen. Hänen lahjakkuutensa oli ääretön. Tai tarvitseeko mystikkojen yhteydessä siitä puhua: tiedämme hyvin, että myös esimerkiksi Pekka Ervast oli kielellisesti ja muutenkin hyvin

George Ivanovitš Gurdjieff (1877–1949)

lahjakas. Mikäli ihmisen on määrä välittää henkisen maailman asioita ihmiskielellä, kielellinen lahjakkuus on välttämätön.

Noin 20 vuotta Gurdjieff kierteli etsien vanhaa viisautta: Intia, Tiibet, Afganistan, Athos-vuori jne. Gurdjieff sanoi perehtyneensä 200 uskontoon, joilla kaikilla on samat juuret. 1900-luvun alussa hän perusti ryhmät Taškentiin, Moskovaan ja Pietariin sekä vuonna 1918 Ihmisen harmonisen kehityksen instituutin. Muutettuaan Ranskaan hän vuonna 1922 aloitti kehittämänsä systeemin pohjalta työnsä opiskelijoiden kanssa ihmisen täydellistämiseksi. Gurdjieff uskoi, että viisaat silloin tällöin sekaantuvat maailman menoon ja ovat erikoisten koulujen ja opettajien kautta välittäneet viisauttaan jo tuhansia vuosia. ”Minulle tervejärkiselle ihmiselle kaikki uskonnot ovat kristillisyyttä. Eroavat vain nimitykset.” Todellinen kristitty tekee kaikkensa tullakseen omaksi oikeaksi ”minäkseen”.

Kirjassa Belzebulin sadut lapsenlapselle jumalan lähetti Ashiata Shiamash täyttää

Pjotr Demjanovitš Uspenski (1878–1947)

jaloa missiota maan asukkaiden täydellistämäksi ja opettaa, miten ihmiskunnalle voi palauttaa todellisen elämän merkityksen ja päämäärän. Ihmisten tulisi unohtaa Usko, Toivo ja Rakkaus ja muistaa, että heillä on omatunto, jota kautta välittyy yhteys korkeimpaan. Vain korkea siveys auttaa ihmiskuntaa täyttämään tehtävänsä ja toteuttamaan tulevaa olematta maailmankaikkeuden kehityksessä jarruttavana tekijänä.

Pjotr Demjanovitš Uspenski (1878–1947) opiskeli yliopistossa biologiaa, matemaatiikkaa ja psykologiaa. Hänestä kuitenkin tuntui, että yliopistoprofessorit samalla lailla tappoivat tieteen kuin papit kirkossa uskonnon. Tärkeää tietoa etsimään hän lähti Intiaan, Egyptiin ja Eurooppaan. Teosofiseen kirjallisuuteen hän tutustui 1907. ”Se teki minuun suuren vaikutuksen, mutta minä huomasin siinä suuren puutteen: sillä ei ollut jatkumoa, näkymiä tulevasta”. Palattuaan Moskovaan hän 1915 tutustui Gurdjieffiin. Esoteeriset koulut, joita hän turhaan etsi muualta, toimivatkin Moskovassa.

Uspenskillä oli kyky selkeästi nähdä maailman tilanteet. ”Historia ei ole vain menneen, se on myös tulevan historiaa”. Vuonna 1938 Uspenski perusti Historiallisen psykologisen yhdistyksen. Yhdistyksen piti tutkia ihmisen ja ihmiskunnan evoluutiota varsinkin psykologisen transformaation kautta. Sen piti tutkia ja verrata myös eri maissa eri aikoina toimivia ja toimineita psykologisia koulukuntia ja niiden vaikutusta ihmiskunnan moraaliseen ja älylliseen kehitykseen. Lisäksi ohjelmassa oli uskontojen, filosofian, tieteen ja taiteiden historian tutkimus, päämääränä niiden yhteisen lähteen ja psykologisten sisältöjen löytäminen.

Nicholas Roerich (Nikolai Konstantinovitš

Riorih, 1874–1947) oli taiteilija, kirjailija, filosofi, legendaarinen ihminen. Hän syntyi juristin perheeseen, ja jo lapsena hän opetteli maalausta. Vuodesta 1893 lähtien hän opiskeli samanaikaisesti oikeustiedettä Pietarin yliopistossa ja taidetta taideakate-
miassa. Hän matkusti hyvin paljon ja tutki neoromantismin hengessä slaavilaisten ja muun muassa suomalaisugrialaisten muinaisia aikoja. Kalevala käännettiin venäjäksi kokonaan 1881 ja se herätti suurta huomiota. Vaimonsa Helenan (1879–1955) kanssa hän perusti Agni Joga -yhdistyksen. He liittyivät vahvaan yhteiskunnalliseen suuntaukseen. Kuuluisaksi on tullut Roerichin pakti kulttuurimuistomerkkien suojelusta ja säilyttämisestä (1929), joka virallisesti otettiin vastaan Haagissa vuonna 1954. Heidän oppinsa nimi on Agni-jooga (sanskrit. 'yhteys tuleen'), tai Elävä Etiikka, joka merkitsee opin mukaista siveellistä elämää. Ihmisen elämän päämäärä on ikuinen täydellistyminen; hän käy yhdessä maailmankaikkeuden kanssa evoluutioprosessia. Ihmisen olisi otettava haltuun kundalini-energiansa ja tätä kautta osallistuttava luomis- ja luovaan työhön edesauttaen maailmankaikkeuden kehitystä. Agni-jooga on tiede, joka auttaa ymmärtämään kosmisen evoluution suunnan ja ottaa käytön ajatteluvoiman aineen muuntamisen välineeksi. Agni-joogan tehtävä on auttaa ihmiskuntaa evoluutiossaan sekä kontakteissa muiden maailmojen kanssa. Kaikkien uskontojen lähde on sama. Ne erottuvat vain täydellisyiden puolesta. Agni-jooga ei perustu katumustyölle vaan puhuu viisasta yhteistyöstä ja yhteisluomisesta.

Daniil Leonidovitš Andrejev (1906–1959). Hänen isänsä oli arvostettu kirjailija Leonid Andrejev, Suomessakin asunut ja hyvin tunnettu täällä. Äidin kuoltua synnytyksessä Daniil kasvoi sisarensa kodissa, joka oli hyvä paikka varttua: perinteinen, uskonnollinen,

Daniil Leonidovitš Andrejev (1906–1959)

täynnä lämpöä ja rakkautta. Daniil kärsi totalitarismin aikana Vladimir-kaupungin vankilassa 10 vuoden vankeusrangaistuksen (1947–1957). Siellä hän loi teoksensa.

Ensimmäiset näkynsä Andrejev koki kirkossa jumalanpalveluksen aikana. Hän vei loppuun sen, mikä häntä edeltäneiltä filosofeilta jäi kesken. Hän haluaa rakentaa hengellisen tiedonhaun menetelmän tieteelliselle pohjalle, mikä merkitsee mystikkojen visioiden keruuta, menetelmien kehittämistä, pyrkimystä erotella pois ajan ja paikan aiheuttamat vääristymät. Andrejevillä näytettiin paljon, ja oppineena ihmisenä hän osasi myös paljon kysyä, analysoida, kumuloida ja luoda systeemin siitä, mistä monet mystikot välittävät ainoastaan hajanaisia visioita.

Rauha Ruusu on hänen oppinsa. Hänen mukaansa karvas kokemus osoittaa ihmiskunnalle, että ei tiede eikä järki pysty pelastamaan ihmiskuntaa tyrannioista ja sodista, joilla on pyrkimys muuttua globaalisiksi. Tiede muuttuu alttiiksi ja luotettavaksi vallan palvelijaksi nopeammin kuin kirkko

konsanaan. Tieteen tragedia on siinä, ettei sen toiminta ole eettistä. Rauhan Ruusu eroaa monella tavalla vanhoista henkisistä liikkeistä. Tärkein ero on siinä, että liike pitää päämääränään valtion muuttamista veljeskunnaksi, jalopiirteisten ihmisten kasvattamista, ihmisten, jotka pystyvät erottamaan korkean eettisen ihanteen sen muunnoksista ja rohkeasti huomauttavat vääryydestä. Rauhan Ruusua voi verrata ylösalaisin käännettyyn kukkaan, jonka juuret ovat taivaassa, mutta ruukku juu-

rineen täällä ihmiskunnassa, maan päällä. Sen varsi on ilmestys, jonka kautta virtaavat henkiset mahlat, jotka ruokkivat ja vahvistavat sen kukkaterinä tuoksuvaa uskon-
jen kuoroa. Mutta ruusulla on myös sydän, sen ikioma oppi. Sen oppi ei ole kokoelma muista opeista vaan aivan erilainen tapa suhtautua luontoon, historiaan, kulttuurisiin, rakkauteen, ihmisen kehittymisen teihin. Se on interreligio, joka tulee sul-
kemaan syliinsä kaikki maailman ihmiset, kansat ja uskonnot yhden yhteisen kirkon siipien suojaan.

Ikuisesti sinun

Tuvis taivahan toisemme tunnettiin
Vala valkoinen siellä luotiin
Sielu Sieluhun yhtyi, ja riemuuttiin
Onnen maljamme täytenä juotiin

Maan päällä sitten kun kuljettiin
Sielu toistansa aina vain kaipas
Ja kerranpa toisemme löydettiin
Taasen aukeni onnemme taivas

Kukat kukkivat suurina syömmessään
tuoksut iloni ilmoille toivat
Kun silmissäs taivahan loiston jo näin
Ja sielumme yhdessä soivat

Vaikk' hetken sa viivähdät vierelläin
sulle riemuiten itseni annan
Vaan muistoja noita ma syömmessään
Kuolon porteille aarteena kannan

Kunnes taivas taas meidät jo yhteen tuo
ja sielun sieluhun liittää
Jos Herramme kerran sen meille suo
Siitä häntä vain voimme me kiittää!

Jouko Ikonen

Rauhan Ruusu

Daniil Andrejev

Suomennos Liilia Siiberg, Merja Nurmisto

33,90€

Historia on niin kuin aikalaiset sen kirjoittavat. Mutta meta-historiallinen näkökulma historiallisiin tapahtumiin antaa syvyyttä ja ulottuvuutta, syyn ja seurauksen ikuinen lahjomaton laki selvästi tulee ilmi historian käännteissä. Tämä käy ilmi Venäjän historian kohdalla Daniil Andrejevin lumoavassa teoksessa Rauhan Ruusu.

Ihmisillä on selittämättömiä kokemuksia tuonpuoleisesta, niitä vain ei pystytä kiinnittämään mihinkään fyysisessä maailmassa olemassa olevaan. Andrejevin riemastuttavat kuvaukset luonnonvaltakuntien olentojen toiminnasta ja tarkoituksesta saavat hymyilemään ja nyhyhkyttämään yhtä aikaa.

Maailmanpolitiikka on mitä on, mutta kun tutustuu Andrejevin kuvaamien demonisten kansojen kohtaloihin sotkeutuvien olentojen kehitykseen ja toimintatapoihin, riemulla voi panna merkille, esimerkiksi Amerikan historian outoja kiemuroida! Historian käännteitä Andrejev hyvin selvänäköisesti ennusti jo vuosisadan alkuvuosikymmeninä.

Ja entä Stalin? Oliko hän tavallinen ihminen, musta ja paha, vai jotakin vielä enemmän? Andrejevin näkökulma Stalinista Antikristuksen kenraaliharjoitukse-
na fyysisessä maailmassamme antaa pohtimisen aihetta. Ihmiskunnassa kerta kaikkiaan on tullut aika, että ihmiset ryhtyvät ajattelemaan omilla aivoillaan ja hylkäävät heidän puolestaan ajattelevat auktoriteetit. Minkälainen olisi Venäjän historia, jos kansalaiset alusta alkaen olisivat panneet hanttiin Stalinin hirmuhallinnolle? Olisivat olleet tottelemattomia läpi kaikkien kansankerrosten? Andrejev näki demokratian toimimattomuuden, hän tarjoaa tulevaisuudeksi yhteiskunnalliseksi ohjausjärjestelmäksi hierarkiaa. Maailmasta tulee tehdä kaikki kansat yhteen liittävä Veljeskunta. Katsokaa ympärillenne! Kuunnelkaa mediaa! Mitä kummaa! Mitä tekivät G8 kokouksessa ne kymmenentuhannet rauhanaktivistit? Maailmaan on syntymässä uusi sukupolvi, joka ajattelee itse, ei kunnioita kuvia eikä ole rahalla ostettavissa. Tämän Andrejev näki istuessaan Stalinin vankisellissä poliittisena eristysvankina ilman pienintäkään mahdollisuutta työskennellä yhteistyössä minkäänlaisten toisinajattelevien tahojen kanssa.

Henkiseen näköönsä ja kuulonsa luottaen Andrejev rakensi kuvan monikerroksellisesta maailmasta, jossa kaikki toimii lakisiteisesti kehityksen lakien suomien mahdollisuuksien uomassa.

Teos on lumoava. Teos on hauska. Teos on äärimmäisen ajankohtainen. Kirja on teos, joka todellakaan ei kuulu mihinkään olemassa olevaan kirjallisuuskategoriaan, se on omaa luokkaansa. Kirja on rakastettava. Se antaa päänvaivaa ja aktiviteettia lukijalleen viikko- ja kuukausikausiksi!

Ei sitä toki ole helppo lukea, ja sulatteluun tarvitaan lisäkin aikaa, mutta lukeminen avartaa maailmankatsomusta, laajentaa ymmärrystä eri kansojen kohtaloita kohtaan ja erityisesti lähentää venäläisen ihmisen mallin omaamme.

Kirjaa ei missään nimessä kannata jättää lukematta.

Kirjamyynti www.aatma.fi

*Rauhan Ruusua alinomaa kätösissään hypistelevä
M. Nurmisto*

Neljä uuden ajan mystikkoa, osa 4

Sauli Siekkinen

Sadhu Sundar Singh (1889–1929?).

Sadhu Sundar Singh syntyi vuonna 1889 varakkaaseen maanomistajasukuun Patialassa Pohjois-Intiassa. Hänen vanhempansa olivat sikhejä, mutta äiti vei hänet toistuvasti tapaamaan läheisessä viidakossa asuvaa hindujen pyhää miestä, ja myöhemmin hänet lähetettiin kristilliseen kouluun. Äidin kuolema Singhin ollessa 14-vuotias aiheutti hänelle voimakkaita kriisin. Hänen epätoivonsa muuttui vihaksi, jonka hän kohdisti koulun kristittyihin opettajiin. Hän panetteli heidän uskoaan ja poltti ystäviensä katsellessa Raamatun repien sen ensin sivu sivulta. Samana iltana hän päätti tehdä itsemurhan hyppäämällä junan alle uskoen näin saavuttavansa paremman elämän seuraavassa jälleensyntymässä. Aamuna, jonka hän oli valinnut itsemurhaa varten, hän heräsi aikaisin ja suoritti rituaalisen peseytymisen. Ennen aamujunan saapumista hän vetäytyi huoneeseensa ja rukoili Jumalaa ilmestymään. Yhtäkkiä hän näki huoneessa kirkkaan pilven, joka laajeni laajenemistaan. Ensin hän luuli huoneen olevan tulossa mutta kirkkauden keskeltä hänelle ilmestyi Kristuksen hahmo, joka säteili iloa, rauhaa ja rakkautta. Kristus katsoi Singhii myötätuntoisesti ja kysyi: ”Miksi sinä vainoat minua? Minä kuolin puolestasi.” Singh polvistui Kristuksen eteen ja koki suuren sisäisen rauhan, mitä oli koskaan kokenut. Näky katosi, mutta rauha ja ilo jäivät Singhin sydämeen. Hän oli nyt vakuuttunut kääntymisestä kristinuskoon eikä edes hänen isänsä vastustus estänyt häntä. Isä tarjosi hänelle kuitenkin jäähyväisaterian ennen kuin karkotti hänet kotoa. Poistuttuaan kotoa Singh huomasi saaneensa myrkytettyä ruokaa. Paikalliset kristityt hoitivat häntä ja todennäköisesti pelastivat hänen henkensä. Singh otti kasteen 16. syntymäpäivänään Simlan anglikaanisessa kirkossa. Samana vuonna 16. loka-kuuta hän luopui kaikesta maallisesta omaisuudestaan ja ryhtyi sadhuksi, vaeltavaksi askeetiksi. Hän pukeutui hinduaskeettien tavoin vaaleakeltaiseen kaapuun ja vaeli kylästä kylään saarnaten ilosanomaa ylösnoussesta Kristuksesta. Tästä eteenpäin hänet tunnettiin nimellä Sadhu Sundar Singh. Singhin omin sanoin: ”En ole kelpvollinen astumaan Herrani jalanjäljissä, mutta kuten hän, en halua kotia tai omaisuutta. Hänen laillaan tie olkoon kotini, minä jaan ihmisten kärsimykset, syön heidän kanssaan, jotka antavat minulle suojan, ja kerron kaikille Jumalan rakkaudesta.”

Seuraavien vuosien aikana Sadhu Sundar Singh vaeli jalkaisin pitkiä matkoja vieden evankeliumin ilosanomaa yhä pohjoisemmaksi Himalajalle aina Tiibetiin saakka. Matkoillaan hän kohtasi lukemattomia vaaroja ja kärsimyksiä mutta koki samalla useita erikoislaatuisia tapaamisia mystisten henkilöiden kanssa. Matkojensa välillä hän keräsi voimia Simlan lähellä Sabathun kristillisessä leprasairaalassa, jossa hän oli tehnyt vapaaehtoistyötä jo ennen kastettaan.

Sadhu Sundar Singh

Vaikka Sadhu Sundar Singh kastettiin anglikaanisessa kirkossa, häntä eivät kiinnostaneet laajemmin kirkon dogmatiikka tai jumalanpalvelusmenot. Vuonna 1909 hän kuitenkin lähti opiskelemaan Lahoren anglikaaniseen pappisseminaariin. Paikka oli hänelle kuitenkin pettymys. Hän ei kokenut anglikaanisia rituaaleja omakseen eikä nähnyt oppitunteja lainkaan tarpeellisena lähetystyölleen. Viimeinen pisara olivat kuitenkin piispa Lefroyn ohjeet, miten anglikaanisen papin tulisi pukeutua ja käyttäytyä. Piispa vaati Singhii luopumaan keltaisesta kaavustaan ja pukeutumaan länsimaisen papin tavoin. Myös lähetysmatkat oman seurakunnan ulkopuolelle olisivat jatkossa kiellettyjä. ”Enkö saa koskaan palata Tiibetiin”, Singh kysyi koska ei voinut vastustaa kutsumuksenaan kokemaansa lähetystyötä. Hän lähti seminaarista kahdeksan kuukauden opiskelun jälkeen ja aloitti jälleen matkat Himalajalle ja Tiibetiin vuonna 1912. Samana vuonna hän kertoi kohdanneensa satavuotiaan kristityn erakon Himalajan luolassa ja olleensa viikkoja tämän oppilaana. Erakon näyllä oli voimakas vaikutus Singhin maailmankuvaan. Singh koki itsekin useita näkyjä, joissa hän kohtasi esimerkiksi yli sata vuotta aiemmin kuolleen Emanuel Swedenborgin. Singh itse kertoo tuosta kohtaamisesta kirjeenvaihdossaan Intian Swedenborgilaisen Yhdistyksen sihteerin A.E. Pennin kanssa: ”Kohtasin hänet useita kertoja joitakin vuosia sitten mutta silloin en tiennyt hänen maallista nimeään. Hänen nimensä hengellisessä maailmassa on täysin eri heijastaen hänen korkeaa asemaansa ja erinomaista luonnettaan.” Singh kertoo myös perehtyneensä Swedenborgin teoksiin: ”Swedenborg oli suuri mies, filosofi, tiedemies ja ennen kaikkea todellisten näkyjen näkijä. Keskustelen usein hänen kanssaan omissa näyissäni. Hänellä on korkea asema hengellisessä maailmassa... Koska olen lukenut hänen teoksensa ja kohdannut hänet hengellisessä maailmassa, voin sanoa, että hän on suuri näkijä.”

Elinaikanaan Sadhu Sundar Singh tuli tunnetuksi kautta kristillisen maailman. Hänen syvällinen raamatuntuntemuksensa ja samalla läsnäolo tavallisten ihmisten arjessa tekivät hänestä suosituksen luennoitsijan. Hänestä sanottiin: ”Hän ei pelkästään näytä Jeesukselta vaan puhuu kuten Jeesus todennäköisesti puhui.” Vuonna 1918 hän kiersi puhumassa Etelä-Intian ja Sri Lankan seurakunnissa ja seuraavana vuonna Kaukoidän maissa aina Japaniin saakka. Hänen haaveensa päästä luennoimaan Isoon-Britanniaan toteutui vuonna 1920, kun hänen kristityksi kääntynyt isänsä lähetti rahaa matkaa varten. Singh vieraili tuolloin myös Yhdysvalloissa ja Australiassa ja kahden vuoden päästä uudelleen Euroopassa. Hänen universaali kristinuskonsa herätti kiinnostusta yli kirkkokuntien rajojen. Vuonna 1923 hän teki viimeisen lähetysmatkansa Tiibetiin. Hänen heikentynyt terveytensä ei sallinut enää pitkiä matkoja vaan hän omistautui mietiskelyyn, keskusteluihin ja kirjoittamiseen. Singh kirjoitti äidinkielellään urduksi, mutta hänen teoksensa käännettiin ja julkaistiin pian englanniksi: *At the Master's Feet* (1922), *Reality and Religion* (1923), *The Search After Reality* (1924), *The Spiritual Life* (1925), *The Spiritual World* (1926), *The Real Life* (1927) ja *With and Without Christ* (1928). Vastoin ystäviensä neuvoa hän päätti vuonna 1929 jälleen lähteä matkalle Tiibetiin. Huhtikuussa hän saapui Kalakaan, pieneen kaupunkiin Himalajan juurella. Tämän jälkeen hänestä ei kuulunut enää mitään, ja hänen lopullinen kohtalonsa on jäänyt mysteeriksi.

Sadhu Sundar Singh ei edustanut mitään kirkkokuntaa vaan universaalia kristinuskoa ja pyrki toteuttamaan Raamatun opetuksia sekä puheissaan että teoissaan. Hän heijastaa uskossaan myös Intian uskonnoille tyypillistä ajatusta sielun kuolemattomuudesta ja kaikkien ihmisten pelastuksesta vaikkei avoimesti tunnustakaan jälleensyntymistä: ”Koska sielun jumalallista kipinää ei voida tuhota, meidän ei tarvitse vaipua epätoivoon kenenkään syntisen vuoksi... Koska Jumala loi ihmisen omaan yhteyteensä, kukaan ei koskaan joudu Hänestä eroon... Pitkän

vaelluksen ja useiden harhapolkujen jälkeen syntinen saavuttaa lopulta Hänet, jonka kuvaksi ihminen on luotu, tämä on hänen lopullinen päämääränsä.” Hän ei myöskään uskonut ikuisen kadotukseen. Vuonna 1929 ennen lopullista matkaansa hän vastasi Kalkutassa teologian opiskelijoiden kysymykseen aiheesta: ”On olemassa rangaistus mutta se ei ole ikuinen... Tämän elämän jälkeen kaikki saavat mahdollisuuden hyvään ja sen täyteen saavuttamiseen, johon ihmissielulla on mahdollisuus. Joissakin tapauksissa tämä tosin kestää pitkään.”

Ihminen, luonto ja läsnäolon voima —seminaari

la 24.5.2008 klo 10-18 Jyväskylässä (Aittokalliontie 3)

Tule mukaan kuuntelemaan luontoon ja henkisyysyteen liittyviä luentoja:

- Kalliomaalaukset osana suomalaista luontoa – Pekka Kivikäs
- Tuhoutuuko planeettamme? – Jarmo Anttila
- Pyhä maailmankaikkeus – piirteitä Henryk Skolimowskin ekofilosofiasta - Mauri Lehtovirta
- Puutarhanhoito henkisen kehityksen tukena – Rauno Rinkinen
- Ihmisen ja luonnon yhteydestä japanilaisen puutarhan filosofiassa - Anne Paalo
- Läsnäolo luonnon kauneudessa ja hiljaisuudessa – Oiva Solehmainen
- Kauneimpia luontoyhteyksikuvauksia suomalaisessa kirjallisuudessa – Jukka Ammondt
- Täydentävät hoidot paranemisen tukena – Annikki Niskanen
- Mystinen luonto kuvataiteessa – Ari Salminen
- Kokemuksia ympäristömme tilasta kehitysmaissa – Jari Aaltonen

Ohjelmaan ja seminaarin hintaan kuuluu myös kasvislounas, kahvitus, musiikkiesityksiä ja päivän päätteeksi pidettävä luonnonylistysseremonia Luonto-Vakka, johon kaikki voivat osallistua!

Tilaa tarkempi seminaariohjelma Vera Bräysyltä 050-3581915

tai vera.braysy@pp.inet.fi. Seminaarin hinta 15 euroa/työssäkäyvät ja 10 euroa/muut. Ennakkoilmoittautuminen vaaditaan viim. 16.5.08.

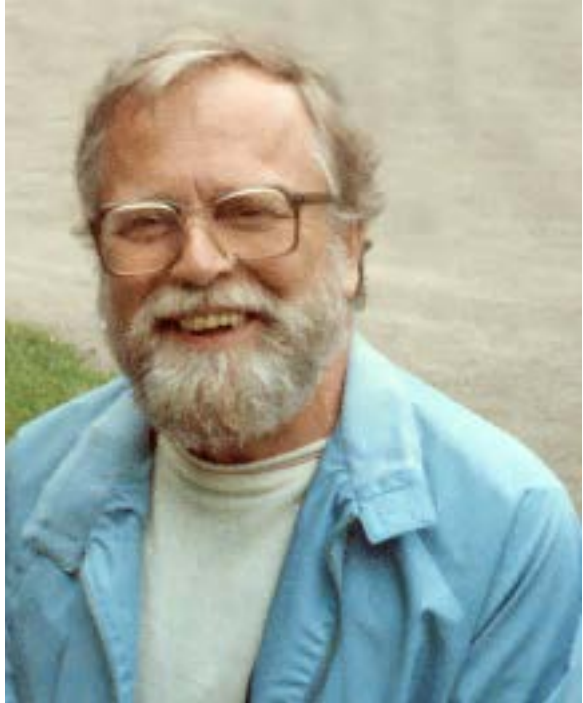
Ruusu-Risti -lehden historiikki. Osa 6

*”Mitä suurempi tiedon saari, sitä
pienempi ihmettelyn rantaviiva”*

Laotse)
Varpu Kopra

”Tunnetuista vaikeuksista huolimatta on potkittu pinnalle” (Heikki Ahonala, 1967)

Vuonna 1964 oli lehdellä juhlavuosi, sillä kyseinen vuosikerta oli sen kuudessakymmenes. Lehti lähti juhluvuoteensa uudistuksien myötä. Kaikki asiat eivät kuitenkaan olleet parhaalla mahdollisella tolalla, sillä vuosikokouksessa Kirjallisuusseuran johtajalla Heikki Ahonalalla oli hyvien uutisten lisäksi myös huonoja. Lehden tilaukset olivat vähentyneet, ja muunkin kirjallisuuden myynti oli laskenut. Lehdessä vedottiin jäseniin, että he kuuntelisivat sydämensä ääntä ja tekisivät asialle jotakin. Vuoden viimeisessä numerossa Uno Pore vetoaa lukijoihin seuraavasti: ”Yleensä aatteelliset aikakauslehdet saavat kamppailla taloudellisten vaikeuksien kanssa ja tulevat toimeen vain runsaitten apurahojen turvin. Ainoa pätevä parannuskeino

Heikki Ahonala

olisi riittävä tilaajamäärä. Ruusu-Risti on ollut sikäli onnellisessa asemassa, että tulot ja menot ovat menneet jokseenkin yksiin: milloin vuosi on joskus osoittanut suoranaista tappiota, se ei ole ollut niin suuri, etteikö sitä olisi voitu peittää pienillä ”järjestelyillä”. Mutta elämme ’rajalta’: tilaajamäärän pienikin lasku heittää tuloksen tappiolle. Rakas Ruusu-Risti lehden lukija! Tahtonet edelleenkin olla tukemassa aikakauskirjamme edustamaa Suomen henkistä kulttuuria uudistamalla oman tilauksesi ajoissa, ja nostamassa Ruusu-Ristiä ’rajalta’ paremmalle puolelle hankkimalla yhden uuden tilauksen.” Aikakauskirjan ohjelman kerrotaan pysyvän seuraavana vuonna samana kuin aina ennenkin. Jo tutuiksi tulleet Pekka Ervastian ja Madame Blavatskyn kirjoitukset jatkavat ilmestymistään, ja lisäksi luvataan paljon muutakin mielenkiintoista lukemista.

Seuraavat vuodet lehdessä sujuivat suhteellisen rauhallisesti. Tilaajamäärät eivät nousseet toivotulla tavalla, mutta lehti tuli toimeen entiseen tapaansa – niillä pienillä ”järjestelyillä”, joista Uno Pore puhui. Vuonna 1965 alkoivat pienet ongelmat kirjapaino Universalin kanssa, ja ne kumuloituivat siihen, että vuonna 1967 Ruusu-Ristin oli pakko vaihtaa kirjapainoa. Ongelmana olivat olleet mm. lehden painon myöhästymiset. Uudeksi kirjapainoksi tuli Kirjapaino

Kvartto Oy. Ongelmat jatkuivat kuitenkin uudenkin kirjavainon kanssa. Tähän ei syyllinen ollut kirjavaino vaan keväällä 1967 alkanut kirjavainolakko. Lakon johdosta painatuskulut nousivat, ja jälleen kerran Uno Pore vetoaa lehden lukijoihin: ”Painatuskulut aikanaan tulevat nousemaan, mikä kaikille meille edullisimmin korvautuu siten, että tilaajamäärä saadaan nousemaan. Asia on autettu sillä, että Teistä kukin saa yhden uuden tilaajan. Voisitteko tehdä sen? Kiitos!”. Vuonna 1967 oli Ruusu-Risti-lehden levikki 553 kappaletta. Syyskuun numerossa Uno Pore ilmoittaa, että Jäsenlehden ilmestyminen lakkautetaan toistaiseksi nousseiden painokustannusten vuoksi. Tämä tarkoitti sitä, että monet aiemmin Jäsenlehdessä julkaistut jutut tulivat nyt Ruusu-Ristiin, kuten esimerkiksi kesäkurssiselostukset.

Lehteä kohtasi jälleen uusi vastoinkäyminen: verotus. Tähän asti se oli voinut toimia ilman että sen liikevaihtoa verotettiin. Kuitenkin uuden lain mukaan myös lehden oli maksettava liikevaihtoveroa – huolimatta siitä, ettei se tuottanut voittoa lainkaan. Tämän vuoksi vuodelle 1968 jouduttiin jälleen korottamaan tilausmaksua, joka nousi nyt 14 markasta 16 markkaan vuosikertaa kohti. Uno Pore kirjoittaa: ”Ensi vuonna olemme toivoneet tulevamme toimeen 16 mkn tilausmaksulla, mitä ei vielä kukaan saata sanoa kohtuuttoman korkeaksi. Ja huomautan tässä vielä, ettei tähän korotukseen sisälly lainkaan mitään devalvaatiokorotusta tai ilmeisesti tulevaisuudessa seuraavia palkka- ja painatuskulujen nousua.” Lehden toiminta oli kääntynyt tappiolliseksi, minkä Kirjallisuusseuran johtaja Heikki Ahonala toi esille vuosikokouksessa. Hän kertoi, että jäsenistöstä vain kaksi kolmannesta tilasi lehteä. Jos kaikki jäsenet tilaisivat lehden, se kannattaisi itse itsensä. Noin 150 tilaajaa tarvittiin lisää. Lehden hintaa kaavailtiin nostettavaksi 18 markkaan vuonna 1969, mutta maan taloudellisen tilanteen johdosta hintaneuvosto teki sulkupäätöksen, ja lehden hintaa ei tämän määräyksen vuoksi voitu nostaa. Sulkupäätös tarkoitti sitä, että hintojen tuli pysyä samoina, kunnes taloudellinen tilanne saatiin rauhoittumaan.

Kirjallisuusseuran vuosikokouksessa 1969 oli mielenkiintoinen tunnelma. Heikki Ahonala kertoi, että vuosi oli sujunut suotuisasti ja tyydyttävästi. Rahallisesti kirjamyynä oli kohonnut edellisestä vuodesta peräti 40 prosenttia. Lehden tilanne ei ollut yhtä hyvä, sillä sen tilaajamäärä polki paikallaan: tilaajia oli ollut 574 vuonna 1966, 575 vuonna 1967 ja 551 vuonna 1968. Lehti tuotti jatkuvasti tappiota ja tarvitsisi tilanteen korjaamiseksi 150–200 uutta tilaajaa. Sihteeri Jussi Alatalo kirjoittaa sihteerin vuosikertomuksessaan: ”Kaikki tuottaa tappiota. Yleisesitelmät tuottavat tappiota, Ruusu-Risti lehti tuottaa tappiota, juhlamatinea Kansallisteatterissa tuottaa tappiota, kirjat tuottavat tappiota. Omat yleisöjuhlat tuottavat voittoa, koska esiintyjät ovat ilmaisia...” Tilanne ei ollut kuitenkaan aivan toivoton, sillä seura oli saanut vuoden aikana muutaman huomattavan lahjoituksen ja jäämistön. Lehden tilannetta hankaloitti eritoten vakauttamislain jatkuminen, mikä tarkoitti, ettei lehden tilajahintaa voitu nostaa tappioista huolimatta. Vuonna 1969 lehden tappio oli noin 4 000 markkaa.

”Että me yhtä olisimme” (50. vuosikokouksen motto)

Vuonna 1970 pidettiin seuran 50. vuosikokous, ja tästä syystä väkeä oli paikalla sankemmin joukoin kuin yleensä. Heikki Ahonala kertoi kirjallisuusseuran puolesta, että kirjojen myynti oli ollut ihan hyvää, mutta lehden rooli oli käymässä heikoksi. Ponnisteluista ja vetoamisista huolimatta oli lehden tilaajamäärä tipahtanut edellisvuodesta noin 70 tilaajalla. Lehden asiaa pohdittiin seurusteluillalla Heikki Ahonalan johdolla. Aiheena oli se, miten levikki saataisiin nousuun ja mitkä aiheet kiinnostaisivat lukijoita. Ehdotuksia tuli laidasta laitaan horoskoopeista jatkokertomuksiin. ”Yksi tapa saada tilaajakunta kasvamaan olisi ottaa yhteys puhelimitse

ensiksi niihin jäseniin, jotka ovat jättäneet lehden tilaamatta.” Lehden jatkuva tappion tuottaminen ei ollut hyväksi koko seuralle, joten vuonna 1970 Uno Pore haki hintaviranomaisilta lupaa nostaa lehden tilaajahinta seuraavana vuonna 20 markkaan. ”Uskon, että tilaajat ymmärtävät tämän taloudellisen pakon määräämän toimenpiteen. Eihän 20 mk sitä paitsi yleisesti ottaenkaan ole vielä paljon: onhan vuosikerrassa 300–320 painosivua, mikä vastaa paksuhkoa kirjaa.” Viranomaiset myönsivätkin lehdelle luvan nostaa tilaajahintaa. Vuoden 1971 vuosikerta oli lehden kuudeskymmenesseitsemäs ja samalla viideskymmenes Ruusu-Risti-nimellä julkaisu. Myös Ruusu-Risti seurana jatkoi edellisenä vuonna alkaneita 50-vuotisjuhlallisuuksiaan.

Työ jatkui sitkeästi, ja se palkittiin pian. Vuoden 1972 vuosikokouksessa Heikki Ahonalla oli ilo ilmoittaa kirjallisuusseuran erittäin hyvästä vuodesta. Kirjojen myynti oli kasvanut 110 prosenttia ja Ruusu-Risti lehden tilaajamäärä lähenteli jo maagista 700 tilaajaan määrää. Ainoa puute oli, se että kirjallisuusseuran jäsenmäärä ei ollut kasvanut. Kauan ei tästä hyvästä olostautu nautittu, sillä jo vuoden 1973 vuosikokouksessa kiinnitettiin huomiota siihen, että lehti tuotti tappiota ja vain vajaa puolet järjestön jäsenistä tilasi sitä.

Heinäkuun 18. päivänä vuonna 1972 lehden entinen toimitussihteeri Jorma E. Partanen siirtyi Tuonelan tuville. Partanen oli hoitanut lehteä yhdessä Eino Krohnin kanssa Pekka Ervas-tin kuolemasta aina 1940-luvulle. Vuoden 1973 toiseksi viimeisessä numerossa Uno Pore jälleen tarttuu lehden ongelmaan eli tilaajien liian vähäiseen määrään. Hän vetoaa: ”Tilaushinnan olemme pakotetut nostamaan 25 mk:aan jo kauan sitten kohonneiden painatuskustannusten vuoksi – ja voidaksemme näin edes osittain peittää vuosittaiset tappiot, jotka viime vuosina on täytynyt peittää muilla varoilla. – Eihän tilanne tietenkään ole hälyttävä. Pahempi on tilanne monien muiden vastaavien lehtien kohdalla. Oikein ja asiallista olisi jos tulot kattaisivat menot. Ja ainoa pätevä keino siihen olisi, että tilaajamäärä saataisiin nousemaan – meillä vaikkapa vain 150–200:lla. Etkö Sinä, hyvä lukija, voisi tehdä jotakin?”

Lehden työ jatkui rauhallisella pohjalla; ainoa varsinainen ongelma oli edelleen sen kannattavuus. Lehti ei joka vuosi tuottanut paljon tappiota, mutta esimerkiksi vuodet 1976 ja 1977 olivat taloudellisesti vaikeita. Tämän päättelen Uno Poreen vetoamuksista tilaajamäärän nostamiseksi. Vuoden 1977 ongelmat ratkaisi eräs tuntemattomana pysytellyt lukija, joka lahjoitti lehden kustannuksia varten 3 000 markkaa. Lehden vuosikerran hintaa nostettiin vähän kerrallaan, ja vuoden 1978 alusta se oli 45 markkaa. Suomea vaivannut taloudellisesti vaikea kausi vaikutti tietysti tilaajamääriin. Uno Pore kirjoittaa toukokuussa 1978: ”Tilaajia on tänä vuonna vähemmän kuin viime vuonna; vaikka meidän vaikeuteemme osaltaan vaikuttaa sekin, että tilaajistamme suhteettoman suuri joukko on sangen iäkkäitä ihmisiä; kun ’heistä aikaa jättää’, heidän kohdaltaan tilaajatkin vähenevät. Kuulin juuri, että tällä tavoin olemme – saamiemme tietojen mukaan – menettäneet ainakin kymmenen tilaajaa.” Lehti tuotti jatkuvasti tappiota, ja johtaja muistuttikin, että ei ole reilua, että lehteä varten joudutaan ottamaan varoja muualta, sillä ovathan ne varat sitten toisaalta pois. Lehden tilaajahintaa nostettiin siten, että vuonna 1980 se oli 60 markkaa. Vuosi 1979 oli lehdelle edelleen suhteellisen synkkä. Tilaajamäärä oli edelleen laskussa, vaikkakin tappion määrä supistui hieman. Tilaajamaksut olivat lehden ainoa tulonlähde, sillä ilmoituksia se ei voinut verotussyistä sivuillaan julkaista. Kirjallisuusseuran työskentely toisilla alueilla toi kuitenkin hyvää tulosta. Kirjakauppa Kirjokannen avattua ovensa oli kirjojen myynti kasvanut 40 prosenttia ja kysyntää kaupalle oli.

”Kyllä tässä maailmassa aikaan tulee, kun vain sarvet sivulle panee”

(Suomalainen sananlasku)

Lehden toiminta oli jatkossakin vanhalla tutulla pohjalla. Se tuotti yhä hiukan tappiota ja tilaajamäärää olisi pitänyt saada nousemaan noin 100 tilaajalla. Vuoden 1981 aikana kirjapaino vaihtui jälleen. Lehteä siirryttiin painamaan Helsingin Paino Oy:ssä, minkä vuoksi mm. marras- ja joulukuun numerot ilmestyivät kaksoisnumerona. Kirjallisuusseura teki, lehteä lukuun ottamatta, hyvää tulosta. Lehden hinta nostettiin 80 markkaan, koska painokustannukset nousivat koko ajan. Vuoden 1981 lopulla Uno Pore kertoo lehden sivuilla jatkavansa lehden kanssa samoilla linjoilla kuin aiemminkin.

Uno Pore kuoli sydänkohtaukseen 30.1.1982. Hän oli toiminut Ruusu-Ristin johtajana vuodesta 1952 ja samalla lehden päätoimittajana. Maaliskuun numero omistettiin kokonaan edesmenneen johtajan muistelemiselle. Järjestön virkaatekeväksi johtajaksi tuli Eino Krohn, joka samalla otti myös lehden siipiensä alle. Ruusu-Ristin neuvosto valitsi pääsiäisenä uudeksi johtajaksi Kalervo Kankaanpään. Hänestä tuli järjestön neljäs johtaja ja samalla ensimmäinen, joka valittiin tehtävään vaaleilla. Aiemmin johtajat olivat nimenneet seuraajansa.

Uno Poreen kuolema merkitsi lehdelle uusia tuulia. Lehden tulevaisuutta pohdittiin useissa kokouksissa, sen periaatteita mietittiin tarkkaan ja päätettiin pitää se vuoden loppuun asti edelleen jäsen- ja järjestölehtenä. Lehden uudelleennimeämistäkin pohdittiin. Varteenotettavana vaihtoehtona pidettiin nimen muuttamista takaisin Tietäjäksi. Lehden formaattiin päätettiin myös tehdä muutoksia, sivun kokoa päätettiin suurentaa ja painopaperi päätettiin vaihtaa halvimpaan mahdolliseen. Lisäksi taittoa haluttiin muuttaa ilmeikkäämmäksi ja kuvien määrää lisätä. Lehden ilmestymiskertoja päätettiin vähentää viiteen kertaan vuodessa. Myös sisältöön haluttiin muutoksia. Seuran ajankohtaisten asioiden seuraamisen lisäksi mukaan haluttiin ottaa entistä laajemmin muiden järjestöjen kuulumisia, vaikka tietenkin Pekka Ervastian ja H.P. Blavatskyn tekstit säilyisivät mukana. Tiettyjä osioita haluttiin karsia, kuten selostuksia kesäkursseilta ja vuosikokouksista. Lisäksi haluttiin lehdestä pois ”sisäänlämpiävä lässytys”. Muistutettiin, että lehden uudistaminen vaatii töitä ja rahaa. Vuosikokouksessa Heikki Ahonala kertoi, että lehteen olisi odotettavissa muutoksia. Pyrkimyksenä oli tehdä lehdestä uudelleen kulttuurilehti muuttamalla painoasua, erottamalla siitä jäsenlehti ja muun muassa lopettamalla jatkokertomus. Lehden toimitussihteeriksi tuli Dan Sundell sekä toimittajiksi Jussi Alatalo, Anne Paalo-Kaliva ja Tuuli Reijonen. Eino Krohn jatkoi virkaa tekevänä päätoimittajana, kunnes vuoden lopulla päätoimittajaksi valittiin seuran johtaja Kalervo Kankaanpää.

Lehti uudistettiin täysin vuoden 1983 alusta lähtien. Sen ulkoasu muuttui edellä mainittujen kaavailujen mukaan, eli kokoa muutettiin isommaksi, kuvia lisättiin, jatkokertomukset jätettiin pois ja aihepiirejä laajennettiin. Uutena esiteltiin ruusuristiläisten vaikuttajien haastatteluja. Aihepiireihin tuotiin voimakkaasti mukaan yhteiskunnallinen suuntaus, joka näkyy varsinkin luonnonsuojeluun ja kirkkoon liittyvissä kysymyksissä. Kirjoittajien joukkoon liittyi muun muassa Heidi Hautala. Voimakkaasti kantaaottavien kirjoitusten määrä lisääntyi huomattavasti; eritoten kirkkoa arvosteltiin naispappeuskysymyksessä. Voisi ehkä sanoa, että lehteä popularisoitiin hyvin paljon. Paljon vanhoja tuttavuuksia jäi lehden sivuilta pois, muun muassa Toimittajalta-palsta. Myös vuosikokous- ja kesäkurssikuulumiset tippuivat kokonaan pois, samoin kuin lukijoiden kysymykset ruusuristiläisyydestä. Totaalinen remontti muutti ratkaisevasti lehden luonnetta; jollain tavalla sen sisältö muuttui kylmemmäksi, kun tietyt henkilökohtaisilta tuntuneet osiot jäivät pois.

Vapunpäivänä 1984 järjestöä, ja lehteä myös, kohtasi jälleen vastoinikäyminen. Ruusu-Ristin johtaja Kalervo Kankaanpää kuoli yllättäen sairaskohtaukseen. Seuran virkaa tekeväksi johtajaksi nousi Eino Krohn ja lehden virkaa tekeväksi päätoimittajaksi tuli Dan Sundell. Loppiaisenä 1985 Heikki Ahonala valittiin seuran johtajaksi, ja hän ryhtyi myös lehden päätoimittajaksi.

100 vuoden takaa

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA

K y s y m y s (R. S.): Tietäjän tammikuun numerossa sanotaan, että ”korkeampien asteitten mestarit eivät tarvitse minkäänlaista ruumiinravintoa vaikka voivat pitää fyysistä ruumista välineenään alempaa maailmaa palvellakseen”. Kuinka tämä on mahdollista?

V a s t a u s: Artikkelin kirjoittaja on kukaties ajatellut nk. nirmanakaaajoja, mestareita, jotka elävät ainoastaan korkeammalla mentaalitasolla; heillä ei ole ollenkaan astraalista eikä fyysistä ruumista, mutta he saattavat, jos tahtovat, ilmestyä astraalimaailmaan, jopa fyysiseenkin, tarvitsematta silloin mitään ravintoa, koska

heidän ruumiinsa on ajatuksen ja tahdon luoma. Ne mestarit taas, jotka elävät fyysisessä maailmassa ja jotka ovat syntyneet fyysiseen ruumiiseen – ja sellaisia ovat meidän teosofiset mestarimme – ovat samojen luonnollisten tarpeiden alaisia kuin mekin, nälän, janon ja väsymyksen. He syövät, juovat ja lepäävät. Mutta he eivät tarvitse läheskään niin paljon ravintoa ja lepoa kuin tavalliset ihmiset. Adepti voi istua 60 tuntia kirjoituspöytänsä ääressä yhtämittaisessa työssä, ennen kuin hän huomaa, että hänellä on ruumis, jonka täytyy syödä ja nukkua. Ravinto ja lepo ovat fyysisen ruumiin elinehtoja. Ihminen voi päästä ruumiinsa herraksi, mutta hän ei voi vapautua niistä luonnonlaeista, joiden nojalla ruumis on, mitä se on. Aivan toinen asia on, että hänen käytettäväänään on toisia käyttövälineitä, jotka taas ovat toisenlaisten luonnonlakien alaisia. Astraaliruumis esimerkiksi ei syö eikä väsy.

(Vastaukset tiettävästi Pekka Ervastin.)

PALVELUKORTTI

☐ Uusi tilaus / ☐ Tilauksen peruutus

Nimi
Katuosoite
Postitoimipaikka
Puhelinnumero

☐ Tilauksen maksaja / ☐ Osoitteenmuutos / / 2007 alkaen
Haluan, että lähetätte minulle lisää tietoa järjestöstänne ☐

Nimi
Katuosoite
Postitoimipaikka
Puhelinnumero

Ruusu-Risti/Lehti
 Merimiehenkatu 31
 00150 HELSINKI

Tapahumakalenteri kevät 2008

RUUSU-RISTI ry.

HELSINKI

Merimiehenkatu 31, Helsinki 15

Yleisöesitelmät keväällä 2008 sunnuntaisin klo 12.00

20.1.	<i>Jarmo Anttila:</i>	Joukahainen ja Aino
27.1.	<i>Luetaan Pekka Ervastian esitelmä:</i>	Esoteerinen teosofia
3.2.	<i>Aija Tuukkala:</i>	Tulen synty
10.2.	<i>Jarmo Ikola:</i>	Guru
17.2.	<i>Liilia Siiberg:</i>	Naiseus venäläisillä mystikoilla -
Kirjan julkistamistilaisuus, D. Andrejev: Rauhan ruusu
24.2.	<i>Jari Jokilehto:</i>	Sampuen murusia
2.3.	<i>Oiva Solehmainen:</i>	Perushyvyys
9.3.	<i>Anne Paalo:</i>	Mestariluokan naiset
16.3.	<i>Kauno Mannonen:</i>	Valoravinto
23.3.	<i>Pääsiäismatinea:</i>	Erillinen ohjelma
30.3.	<i>Marja-Liisa Halmetoja:</i>	Tahdon asia
6.4.	<i>Marja Artamaa:</i>	Viisauden lähteillä
13.4.	<i>Rauno Rinkinen:</i>	Kalevalaista mysteeriotietoa
20.4.	<i>Merja Lännerholm:</i>	Paramahansa Yogananda –
ajattoman viisauden lähettiläs
27.4.	<i>Mikko Romppanen:</i>	Veljeni Jeesus, Jumalani Kristus
4.5.	<i>Mauri Lehtovirta:</i>	Uskon paradokseja

Esitelmät edustavat esitelmöitsijöiden omaa näkemystä.

Kirjasto ja kirjakauppa ovat avoinna klo 11.30 lähtien sekä kahvio esitelmien jälkeen.

TERVETULOA!

Kaikille avoin

RUUSU-RISTIN ETSIJÄINPIIRI

Helsingin temppelillä Merimiehenkatu 31

Kevätkaudella 2008 maanantaisin klo 18.30

28.1 11.2 25.2 10.3 31.3 14.4 28.4 ja 12.5

TERVETULOA! Käynti sivuovesta

Tiedustelut:

Esko Keitaanranta, puh: 09-144 707 tai

Aija Tuukkala, puh: 0440-623 145

Kaikille avoin

MEDITAATIORYHMÄ

Helsingin temppelillä Merimiehenkatu 31

Kevätkaudella 2008 alkaen 20.1

sunnuntaisin klo 10.30

sekä tiistaisin klo 19.30

TERVETULOA! Käynti sivuovesta

Tiedustelut:

Jarmo Ikola, puh: 050-5111 773

TURKU

Turun pääkirjasto, Linnankatu 2, (Cafe Siriuksen yläkerran kokoustilat.)
Sunnuntaisin klo. 13.00.

27.1	<i>Mauri Lehtovirta:</i>	Hyvän ja pahan ikuinen taistelu?
10.2	<i>Jukka Sarno:</i>	Antakaa heille anteeksi, sillä
he eivät tiedä mitä he tekevät
9.3	<i>Jarmo Ikola:</i>	Rosenkreutzilainen elämänyymmärrys
6.4	<i>Marja-Liisa Halmetoja:</i>	Tahdon asia
4.5	<i>Merja L'nnnerholm:</i>	Paramahansa Yogananda –
ajattoman viisauden lähettiläs

TAMPERE,

Pääkirjasto Metso, ls. 2
Sunnuntaisin klo 13.00

27.1.	<i>Leena Rinkinen:</i>	Askeleen lähempänä Buddhaa
24.2.	<i>Rauno Rinkinen:</i>	Kalevalaista mysteeriotietoa
16.3.	<i>Mikko Romppanen:</i>	Ihminen
20.4.	<i>Jarmo Anttila:</i>	Joukahainen ja Aino

ETSIJÄIN PIIRI

kokoontuu Ruusu-Ristin toimitiloissa
Pinninkatu 42 A 23
keskiviikkoisin klo 18,00
23.1., 6.2., 20.2., 5.3., 19.3., 2.4., 16.4., 7.5.

JYVÄSKYLÄ

Aittokalliontie 3, Halssila
Yleisöesitelmät keväällä 2008 sunnuntaisin:

- 25.2. klo 13.00 *Kalevala-juhla*
Musiiikkia,
lausuntaa: Paula Monto,
tervetuliaispuhe: Seppo Kuronen,
juhlaesitelmä: Pekka Kivikäs

- 6.4. klo 13.00 *Terttu Wiio:* Äidin ääni

La 24.5. klo 10.00 - 18.00 Ihminen, luonto ja läsnäolon voima -seminaari
Tilaa tarkempi esite: Vera.braysy@pp.inet.fi tai 050-3581915

Jooga: Tiistaisin klo 16-17.30 ja keskiviikkoisin klo 17-18.30 alkaen 8. ja 9.1.2008.
Osallistumismaksu 2 euroa/kerta. Ohjaajana jooganopettaja Liilia Siiberg, puh. 014-677004 ja 050-9111377. Oma alusta mukaan.

Lukupiiri: Joka toinen keskiviikko alkaen 9.1.2008 klo 19.00. Vetäjinä Pekka Kivikäs ja Terttu Wiio 040-5795730.

Meditaatio: Kultaisen ajan meditaatio joka toinen tiistai klo 18.00 - 19.00. Alkaen 8.1.08. Vetäjänä Juha Korhonen 050-4631985.

Kevään kurssit:

8.3.2008 +klo 9.00 - 17.00 Hiljaisuuden retriitti

Tule mukaan hiljentymään päivän pituiseen retriittiin! Ohjelmassa on joogaa, meditaatioita, henkisiä lauluja, Chi Kungia, mielikuvarentoutusta, henkistä tanssia ja pieni luentoosuus. Päivän hinta on 15 €. Hinta sisältää lämpimän ruoan ja kahvin/teen. Ilmoittautumiset Leena Valtaselle: marja.valtanen@luukku.com

28-29.3.2008 Runsauden luominen -kurssi,

vetäjinä Annea Saarenpää ja Juha Korhonen.

Lisätietoja: 050-463 1985/Juha.

12.4.2008 Henkisen astrologian alkeita II-osio

Paula Monto. La klo 11 - 18. Kerrataan kartan lukua ja planeettojen ja huoneiden merkityksiä sekä käsitellään mm. aurinko eri huoneissa ja kuu eri merkeissä ja huoneissa. Käydään läpi myös esimerkkikarttoja. Hinta 50 €, sisältää kahvituksen. Tiedustelut paula.monto@gmail.com. (Mukaan voi tulla vaikkei olisi osallistunutkaan kurssin I-osioon.)

25.5.2008 klo 10.00 - 16.00

Japanilainen puutarha suomalaisittain,

vetäjänä toimittaja-tietokirjailija Anne Paalo

Ihminen on aina hakenut kauneutta, harmoniaa ja tasapainoa. Japanilaisille se on ollut puutarhakulttuuri, joka ilmentää syvää hiljaisuutta, uskontoja ja luontoyhteyttä sekä henkisiä ja eettisiä arvoja.

Tällä kurssilla käydään läpi japanilaisia puutarhakulttuurin tyyllisyyttä ja annetaan eväitä oman sisäisen puutarhamestarin löytymiselle.

Kurssiin sisältyy kahvitukset, omat eväät mukaan muuten. Kurssin hinta 40 €.

Ilmoittautumiset Vera Bräysylle 050-3581915 tai vera.braysy@pp.inet.fi. Lisätietoja kurssin sisällöstä Anne Paalolta, anne.paalo@kolumbus.fi tai 050 570 6105.

Katso myös Ruusu-Ristin nettisivut: www.ruusuristi.net.

FORUM HUMANUN NORDICUM

Kevään 2008 ohjelma

- 13.1. *Tarja Miettinen:* Totuudenetsijän ojat ja allikot
- 20.1. *Jarmo Ikola.* Guru
- 24.2. *Aija Tuukkala.* Tulen synty
- 16.3. *Kalevi Dunder:* Aikain viisaus
- 30.3. *Tapio Rätt-Seule* Eino Leinon teosofiaa
- 4.-6.4. *Kauno Mannosen* Kalevala -seminaari Siilinjärven RR temppelillä
- 20.4. *Paula Ylä-Hokkala:* Henkinen materialismi
- 8.5. *Mikko Romppanen.* Jumala

Yleisöluennot alkavat klo 15.00 ja ne pidetään Kuopion kulttuurihistoriallisen museon luentosalissa, Kauppakatu 23 (käynti sisäpihalta Maaherrankadun puolelta).
Siilinjärven tilaisuudet järjestetään osoitteessa Asematie 12 (kinotalo), Siilinjärvi.

Tilaisuuksien järjestäjät: Ruusu-Risti ry ja ElämänOpisto ry.

FORUM HUMANUM NORDICUM on kohtaamispaikka ihmisille, jotka haluavat erottaa ajatuksissaan totuuden epätodesta ja jotka ovat valmiit käyttämään voimiaan ihmiskunnan ja muun luomakunnan hyvää elämää edistäviin tekoihin.

Forum Humanum 2008

Mitä on olla ihminen?

Keskiviikkoisin klo 18.00 Porthanian salissa PIII

- 23.1. Marika Borg, kouluttaja, kirjailija: Elämäntehtävä — onnen salaisuus?
- 30.1. Aulikki ja Seppo Plaami: Meedioiden viestit
- 6.2. Lauri Siirala, elävä mies: Rakkauden pitkä marssi
- 13.2. Rainbow Eagle, intiaaniopettaja: Muinaiset opetukset avaimina uudessa ajassa. Tulkataan suomeksi
- 20.2. Mauri Lehtovirta, Huk: Hyvä ja paha — ihmisen ikuinen ongelma?
- 27.2. Thieu Nghien, abbedissa: Kasvaminen myötätuntoon
- 5.3. Jarmo Anttila, Ruusu-Ristin puheenjoht.: Ihminen, karma ja jälleensyntyminen
- 12.3. Maria Buchert, FT: Uskottomuuden ongelma
- 19.3. Christine Hult, terapeutti: Kuka minä olen?
- 26.3. Jaana-Mirjam Mustavuori, päätoimittaja, kirjailija: Elämän juurilla — ruumiillisuus ja läsnäolo
- 2.4. Heidi Liehu ja Taavi Kassila: Dialogi: Ajatuksia kuolemattomuudesta
- 9.4. Antti-Juhani Wihuri, johdon valmentaja: Ihmisen vapaus oman todellisuutensa luojana
- 16.4. Taavi Kassila, kirjailija, ohjaaja: Onnellisuuden jooga
- 23.4. Simo Skinnari, dosentti: Elämäankaari lapsuudesta nuoruuteen — rakkaus vai viha ja pelko?

Porthania, alakerran salit, Yliopistonkatu 3, Helsinki klo 18.00–20.00

Vapaaehtoinen oviraha 5 € salivuokran kattamiseksi

Järjestää Forum Humanum ry. Taavi Kassila, pj, Palokellonkuja 5 D 120, 00750 Helsinki, puh. 044 0452286

Mauri Lehtovirta, sihteeri, Luutnantintie 3 A 1, 00410 Helsinki, puh. 045 1207131
www.forumhumanum.fi Forum Humanumin tili kannatusmaksuja varten: 157230-357053